

Бејли конечно призна
Одлучува народот,
а не чадорот

Заевисти против бранковисти
Предизборни пресметки
на „Павел Шатов“

Полутајна дипломатија
Се руши ВМРО поради
името?

Република

бр. 188, година V ■ петок, 8 април 2016 година ■ цена: 50 денари

СОБРАНИЕТО СЕ РАСПУШТИ

ИЗБОРИ НА 5 ЈУНИ СО ИЛИ БЕЗ СДСМ

Оправдан страв од дебакл
Тоне рејтингот
на СДСМ

Интервју: Влатко Поповски
Македонија станува градилиште
за работни места

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Бејли конечно призна - одлучува народот,
а не чадорот

6

НАСТАН НА НЕДЕЛАТА

Тоне рејтингот на СДСМ

7

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубица Јанчева

18

ЕКОНОМИЈА | ИНТЕРВЈУ

Влатко Поповски, директор на АВРМ

21

СВЕТ

Странски агенти го шпионирале
хрватскиот државен врв

26

ЗДРАВЈЕ

Доц. д-р Татјана Чепреганова -Чанговска,
невролог

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Ана Јовковска

38

СЦЕНА

Македонски дуети - македонска
музичка историја

42

СПОРТ | РАКОМЕТ

Борко Ристовски

54

Колумна

8

Се руши ВМРО поради името?

11

Анализа

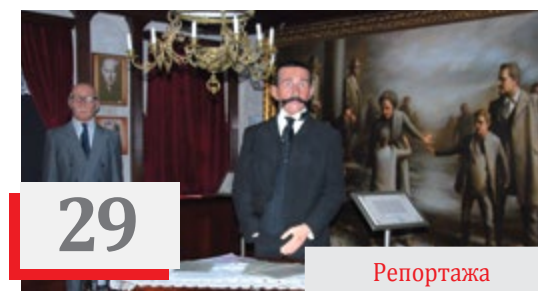
Предизборни пресметки
на Павел Шатев

Актуелно

15

Собранието се распушти,
избори на 5 јуни

29

Репортажа

Спомен-домот на Татарчеви

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: Доне Донеvски

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: Ненад Мирчески
Заменик главен и одговорен уредник: Билјана Зафирова
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски,
Александрија Стевковска, Бојан Момировски

Колумнисти: Горан Момировски, Љупчо Цветановски

Соработници: Никола Петковски, Димитар Љоровски Вамваковски

Лектори: Анета Љубеvски, Тања Стевановска

Фотографија: Александар Ивановски

Графички дизајн: Никса Георгиеvски, Билјана Неделковска

Печати: Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.

Испечатени примероци: 4.000

Датум на печатење: 7 април 2016

ВОВЕД

БЕЈЛИ КОНЕЧНО ПРИЗНА

Одлучува народот, а не чадорот

Ненаг Мирчевски | главен и одговорен уредник

Уште од самиот почеток на кризата, лидерот на опозицијата и неговите најблиски соработници, меѓу кои има криминалци, медиумски платеници и амбасадори со неуспешни кариери, се обидуваат со сите расположливи ресурси насилно да ја сменат легално избраната власт и да инсталираат послушничка влада која беспоговорно ќе ги исполнува желбите на центрите на моќ. Во реализацијата на сценариото сите заедно, со максимални напори се обидуваат да избегнат два момента – целосно да се расчисти случајот со прислушнуваните разговори со што би се утврдил нарачачелот на материјалите и соочување на опозицијата со народот, односно, бегство од избори.

За исполнување на првата цел се измисли Специјалното јавно обвинителство, кое треба да ја пренасочи истрагата во друга насока и да ги спаси Верушевски и Заев од кривична одговорност. За одржување на втората цел сè досега се грижеа „пријателите еднадвор“, кои ѝ даваа силна поддршка на опозицијата во обидите за одложување на изборите до недоглед.

Американскиот амбасадор Џес Бејли во интервјуто за Канал 5 пред неколку дена отворено кажа дека одржувањето на изборите зависело од волјата на народот. Тоа го знаеме сите, и постојано го нагласуваме, но, интересно е што беше нагласено токму од Бејли. Дали зад неговите зборови има некоја скриена порака или задна намера? Не знам. Но, јасно е дека со изјавата се признаваат две работи – прво, дека во оваа (како и во секоја друга) демократска држа-

ва, за уривање на која било власт е потребен народ и второ, дека дипломатите ја погазија народната волја и го киднапираа суверенитетот на државата со одложувањето на изборите првично закажани за 24 април. (За потсетување, анкетите спроведени во периодот пред да биде одложено распуштањето на собрание покажуваа дека 73,7 проценти од граѓаните не сакаат одложување на изборите!)

Што го промени ставот на Бејли? Со бомбите и со помошта од дипломатите, Заев не само што не привлече симпатии кај граѓаните, туку напротив, енорно ја зголеми недовербата во опозицијата и во меѓународниот фактор. Во наредниот месец и пол, пак, по одложувањето, СДСМ дополнително ја намали популарноста кај граѓаните. По којзнае кој пат се потврди тврдењето дека за оваа гарнитура опозициски политичари не постои „формула“ со која ќе ја повратат наклонетоста на граѓаните.

Стратегијата да се одлагаат избори сè додека не се подобри рејтингот на опозицијата не само што не вроди со плод, туку и предизвика дополнителен гнев кај граѓаните кои се повеќе од свесни и за причините и за последиците од вештачката криза. На крај и чадорот увиде дека планот не проаѓа, а трпението на народот е потрошено. Тоа, впрочем, го потврдуваат и последните анкети кои покажуваат слободен пад на рејтингот на СДСМ.

Уште пред речиси една година нагласив дека „пријателите еднадвор“ на Заев во пеколното сценарио на-

правила голема грешка кога ја потцениле уникатноста на Македонецот во обидот да го скршат со силен притисок. Наместо да го свиткаат, успеаја само да го мултиплицираат гневот за да даде уште поголем отпор. Од тие причини, странците се свесни дека секој следен обид за изигрување на народната волја ќе значи народ на улица и продолбочување на кризата. Исто така, знаат дека тогаш народот нема да му прости никому и дека казната ќе ги стигне сите до еден. Стравот од експлозија на ситуацијата ги натера дипломатите да го отворат патот до избори, што не значи дека до 5 јуни, па и потоа, нема да се обидат го минираат.

Што и да се случува до јуни, едно е јасно, избори мора да има, а СДСМ ќе претрпи катастрофален пораз каков што никогаш досега не доживеал. Уште повеќе, со вакво раководство и со ваква стратегија СДСМ нема да победи на избори ниту во наредните десет години, па дури и да им остават сами да си го состават избирачкиот список. Причината зошто сум убеден во тоа е едноставна за тие што сакаат да сфатат: власта ја дава народот, а не амбасадорите.

НАСТАНИ НА НЕДЕЛАТА

ТОНЕ РЕЈТИНГОТ НА СДСМ

Погрешните политики на СДСМ и немањето јасна визија сè поизразито се одразуваат негативно на рејтингот на опозицијата, покажуваат мерењата на реномираната агенција ИРИ. Иако резултатите од анкетата сè уште не се објавени во јавност, од ИРИ за „Република“ потврдуваат дека имаат изработено мерење на јавното мислење, но велат дека резултатите ќе бидат објавени по распишувањето на изборите.

■ Нека се распишат изборите па ќе ги објавиме. Нашиот план е секогаш кога нешто работиме да објавиме, но ситуацијата во Македонија понекогаш нè претстигнува. Така што нам ни е во план понатаму да ги објавиме - вели Илина Мангова, директорка на програма на Меѓународниот републикански институт (ИРИ) во Македонија за „Република“.

Неофицијално, „Република“ дознава дека истражувањето на ИРИ покажува уште поголема разлика меѓу рејтингот на партиите во корист на ВМРО-ДПМНЕ, споредено со резултатите од истражувањето кое за потребите на „Република“ го спроведе агенцијата „Брима галуп“.

За потсетување, резултатите на „Брима галуп“ покажуваа огромна поддршка и повеќе од двојна предност на ВМРО-ДПМНЕ спрема СДСМ, односно доколку следната недела се одржат нови парламентарни избори за ВМРО-ДПМНЕ би гласале 36.8 отсто, а за СДСМ повеќе од двапати помалку, односно 15.7 отсто. ■

1.000 РУДАРИ ОД ТОРАНИЦА И ЗЛЕТОВО ПОВТОРНО НА РАБОТА

Рудниците за олово и цинк „Тораница“ и „Злетово“ добија нов концесионер кој ќе го реши егзистенцијалниот проблем на илјадници граѓани од Источна Македонија. Бугарски „Минстрој“, кој важи за водечка компанија во Источна Европа во областа на рударството, ќе менаџира со двата рудника и ќе задржи околу 1.000 работници кои веќе работеа во рудниците.

Сопственикот на „Минстрој“, Николај Валканов, најави дека има долгорочни планови и дека се можни нови вработувања.

■ Во мај ќе почнеме со работа и ќе ја имаме првата руда. Имаме претстава што треба да се направи, каква техника и каква опрема треба да се купи и повторувам дека ќе направам 10 милиони евра инвестиција

во двата рудника - рече Валканов.

Според премиерот задолжен за спроведување на изборите, Емил Димитриев, ова е чекор кон конечно рестартирање на овие два исклучително значајни рудници во Македонија.

■ Овој чин е многу важен за нас како Влада, но уште поважен за жителите од Крива Паланка, Пробиштип, и околните населени места. За нас како Влада овој чин е од голема важност затоа што конечно решаваме еден голем проблем кој го имавме со претходниот концесионер и неговата работа која ги однесе во стечај двата рудника. За граѓаните е важно тоа што новиот инвеститор веќе најави дека ќе ги врати на работа сите вработени во двата рудника - рече Димитриев. ■

ВЕСТИ ВО 14.00 часот
на www.tv.republika.mk

СЕ РУШИ ВМРО ПОРАДИ ИМЕТО?

Микроекспресиите и целосната конфузија на лицето на амбасадорот на САД, Џес Бејли, кој во интервју за „Канал 5“ целосно се вкочани кога беше прашан дали крајната цел на сценариото што ѝ се случува на Македонија е менување на името и дали изборите на 5 јуни ќе бидат референдум за негова промена, не можат да докаже дека некој ја втурна Македонија во криза за да дојде до решение на спорот со Грција. Сепак, невообичаената збунетост на американскиот дипломат кога беше запрашан за името како заднина на кризата отвора можност настаните што ја турнаа Македонија во сериозна криза во својата суштина да имаат повеќе од обична желба за власт и за уривање на ВМРО - ДПМНЕ од страна на опозицијата. За разлика од искрениот Бејли, кој во одговорот дури се бранеше дека САД не спроведуваат заговор против Македонија, амбасадорот на ЕУ, Аиво Орав, на истото прашање ладнокрвно одговори дека прашањето за името не е во неговиот мандат. Тоа што институцијата што ја претставува со години го блокира почетокот на преговорите за членство токму поради името, за Орав не е важно. Практично, Орав ни кажа дека ЕУ има мандат за името само кога тоа е причина за блокади и вето против Македонија, а за секоја друга пригода спорот со Грција не го признава како свој

Пишува | Горан Момирски

Поборниците на „Теориите на конфузијата“ што последниве денови (по којзнае кој пат во последниве десет години) тврдат дека ВМРО - ДПМНЕ тајно преговара со Западот за да го смени името со цел да остане на власт, не можат да го видат ни најпростиот аргумент зошто нивните тези можат да се оценат како чиста глупост.

Доколку Груевски сакаше да игра на картата на менување на името, нешто што од страна на опозицијата го слушаме со години, тој можеше да го стори тоа многу одамна и со тоа да ја придобие долгогодишната наклонетост на западните сојузници, а со тоа и гаранции дека уште долги години ќе остане на власт. Јасно е дека со рејтингот што го имаат Груевски и неговата партија и со апсолутната поддршка од САД, Германија, Британија, и од другите големи сили, СДСМ ќе требаше веднаш да се расформира за да прекине да губи на избори, но тоа не се случи.

Ако Груевски навистина бил, односно, е подготвен за промена на името во замена за поддршка, зошто имаше потреба да се доведува во оваа ситуација, при апсолутна победа со 200 илјади гласови разлика да мора да трпи опозициски министри во својата влада? Искуствата со Турција, на која ЕУ ѝ ги прости сите „гревови“ поради бегалците, можат да ни покажат што ќе се случува со Македонија во слична ситуација. Земјата ќе влезе за 24 часа во НАТО, експресно ќе бидат заборавени сите „Критериуми од Копенхаген“ и за неколку месеци ќе бидат отворени преговорите за членство. Но тоа, поради принципиелниот став дека решението мора да биде достоинствено и дека нема да навлегува во националниот идентитет на македонскиот народ, не се случи, не се случува сега, ниту, пак, може лесно да се случи во блиска иднина, освен ако на власт не дојде СДСМ од кој цела деценија не сме слушнале прецизно што и како ќе прават во врска со ова прашање.

Името стои зад последната македонска криза

Хрватскиот новинар и аналитичар, Иван Бродик, кој во анализа за медиумите во неговата земја тврди дека финалната цел на објавувањето на прислушуваниите разговори од страна на македонската опозиција е менување на уставното име, не е првиот кому му паднала на ум таа идеја. Многумина во Македонија и во регионот со месеци ја анализираат можноста бомбите на Заев, покрај обичната желба да се урне ВМРО - ДПМНЕ, во себе да содржат и друга

поголема цел која обичните луѓе не можат да ја видат.

Прашањето за името во овој контекст не треба да се гледа само како билатерален спор меѓу две земји, Грција и Македонија, туку како регионално, па ако сакате и континентално и глобално прашање. Иако навидум се работи за замрзнат конфликт кој не може да предизвика вооружени дејства или хуманитарни кризи, сепак, треба да се има предвид дека нерешениот спор стар 25 години може да има многу пошироки реперкусии за стабилноста на Балканот и на цела

Европа. Уште повеќе што проблемот со името продолжува да трае и во услови кога на светот му се случува најголемата бегалска криза по Втората светска војна, а Русија по Украина и по Сирија покажа дека до крај ќе се бори против влезот на Србија и на Македонија во НАТО.

Дополнително, иако Турција засега го почитува договорот со ЕУ за спречување на бегалците да дојдат во Грција и понатаму во Унијата, не треба да се исклучи сценариото во кое официјална Анкара, поради внатрешни или надворешни причини, би можела еднострано да го прекине договорот и со тоа Грција и Македонија да бидат последниот бедем пред нов наплив на бегалци во Европа и паралелно со тоа, последен бедем пред падот на неколку европски лидери и напливот на крајната десница на европската политичка сцена.

Гледано од овој аспект, за Западот е од исклучителна важност Македонија да го промени името, НАТО да ја цементира „својата територија“ меѓу Кустендил, Дебар, Лерин и Урошевац и да добие подобра позиција пред пресметката со Русија околу контролата над Србија, која, за разлика од Македонија која е целосно за влез во Алијансата, сè уште игра на картата на Тито, кој намигнуваше и кон Вашингтон и кон Москва. Јасно е дека притисокот што Белград ќе го трпи од стратезите во Брисел ќе биде многу поголем ако Србија на југот на земјата се граничи со Македонија како рамноправна членка на НАТО и на ЕУ. Оттаму, целта на западните сојузници во ситуација кога не можат да влијаат на Грција својот притисок да го насочат кон Македонија како најранлива цел, постојано обременета со меѓуетнички проблеми, е кристално јасна, дури и легитимна. Се разбира, оваа цел е легитимна само за бирокуратиите во Вашингтон, Брисел, Париз, Лондон и во Берлин, каде што Македонија ја гледаат како своја „строго контролирана земја“, но не и за македонските граѓани, за кои оваа цел е удар на државноста и на националниот идентитет. ■

Работите понекогаш се многу појасни кога се гледани одстрана

Во разговор за „Сител“, хрватскиот аналитичар Бродик појаснува дека опозицијата и одредени меѓународни фактори имаат за цел да ја урнат Владата на ВМРО - ДПМНЕ за да дојде до менување на името кое е предмет на деценискиот спор со Грција. -Веќе долго време следам што се случува поврзано со тие протести и контрапротести, промена на името, блокада на евроатлантските интеграции и забележав дека постои одредена игра за да се смени ВМРО од власт за да може да се промени името на државата, а тоа, од моја анализа според написите во Македонија, не кореспондира со волјата на мнозинството граѓани. Затоа се одлучив да го напишам тој текст, а бидејќи левоориентираните новинари се особено вмрежени во регионот, одлучив да ја дадам другата страна на историјата - изјави Бродик за „Сител“.

Во своите анализи Бродик оценува дека манипулациите и конструкциите од спин лабораториите на СДСМ се веќе прочитани, но дека интересот за решавање на името ја одржува политичката криза.

Следејќи ги анкетите, Бродик смета дека ВМРО - ДПМНЕ ја има поддршката на граѓаните и дека мнозинството во земјата не сака да им удоволи на грчките националистички барања.

- Тешко е да се постигне нивната цел, за тоа ќе мораат да ја суспендираат демократијата, а тоа никому не му е од интерес. Според мерењата на „Галуп“, ќе се покаже дека ВМРО - ДПМНЕ има речиси двотретинска поддршка од граѓаните, така што работите не би можело да се одвиваат на тој начин - додава Бродик.

Според хрватскиот новинар, покрај одбраната на националниот интерес, пресудна за поддршката на граѓаните за ВМРО - ДПМНЕ е и одличната економска политика.

Innovation
that excites

NISSAN X - TRAIL X-ТРЕМНО ПОДГОТВЕНИ ЗА АВАНТУРА

Каде и да ве понесе авантурата, врвната 4x4 технологија ви ја дава довербата да возите со интелигентни способности за детекција на патот. Новиот X – Trail го краси просторна, удобна внатрешност со опција за 7 седишта подигнувајќи ја безбедноста на уште повисоко ниво со технологијата Safety Shield. Создаден за авантура исто колку што сте и вие!

Скупи бр.14, Скопје . тел: 02/511 11 30

02/511 11 31

www.nissan.mk

ЗАЕВИСТИ ПРОТИВ БРАНКОВИСТИ

АНАЛИЗА

ПРЕДИЗБОРНИ ПРЕСМЕТКИ НА „ПАВЕЛ ШАТЕВ“

Предизборието е време кога и атеистите од Соросовата филијала стануваат верници, придружени од безбожната врхушка на македонската партија - наследник на комунистичката идеологија и имот. И едните и другите сега лажат дека се подготвени за избори, се потресуваат од помислата на тоа што го зборуваат, сонуваат кошмари и постојано се крстат во ДИК и во исказ дека нема услови за избори. Потребата од спас, пак, наметна создавање нова вера: диковци. Настрана англиската интерпретација и преводот на зборот, кој, едноставно, толку добро им прилега...

Пишува | Љујчо Цветановски

На „Павел Шатеv“ ништо ново. Дежави. Длабоко зајдени и задоени во безидејноста, која стана неизоставен дел од партискиот код, СДСМ „смисли“ нова реприза. Уште една епизода изживевани дворски игри и партиски егзорцизам. Како навика, повторно пред избори, и сега расчистуваат со минатото. Демек. И овој пат, вреќа за удирање и за имагинарно прочистување на партијата, повторно е екслидерот и „ѓавол“ Бранко Црвенковски. Безгрешните чеда на спасителот од Муртино и овој пат со сите сили пожртвувано и предизборно се оградуваат од гревовите

на претходниот неприкосновен лидер, кому Заев му го должи и лидерството и слободата. Секако, и од неговите недела. Иако, тешко дека неговите новокомпонирани поданици меѓу грешките од минатото ја сметаат и аболацијата со која нивниот идол ја доби слободата. Истите тие парадоксални јуришници што сега скокаа како недоветни против враќањето на претседателските ингеренции за помилување. Којзнае дали би се согласиле одземањето на овие можности да важи ретроактивно. Тешко... Тогаш лидерот, најверојатно, би бил во затвор. А тие, пак, би морале да живеат само од „мизерната“ професорска плата, осиромашени за солениот хонорар на СЈО или од уште помизерниот Соросов „опозициски додаток“. А во Паркинзи на Центар не ги збира сите. Нема толку слободни места за „паркирање“ во општината. И МВР е претесно. Настрана, ќе трае само до избори. Гревота...

ЗАЕВ: СЕ ОТКАЖУВАМ ОД САТАНАТА...

Слично на крштенка, кога кумот ја презема улогата на новороденчето, кое само не може да ги каже потребните зборови, и овој пат СДСМ ќе мора да се „откаже“ од шеѓанот преку својот бестрашен лидер. Но, за разлика од порано, кога Заев сам „божем“ се откажуваше од ѓаволот, сега првото од трите негирања на социјалдемократската врска со него го почна лојалниот „Фокус“. Два месеца пред закажаните избори, професионалците ја почнаа битката на лидерот, филм што преминува во опозициска класика: „Како ученикот го победи учителот“ или варијантата „Како аболитариот го победи тој што го аболитираше“. И овој пат, како и секогаш досега, улогата на урбаната сказна е создавање

привид за нова, фингирана предизборна приказка, која треба да наваса каков и да е ветер во едрата на актуелниот лидер, кој им е неопходен. Затоа што, поинаку, бродот стои во место и нема абер да се помрдне од мртвилото во кое е западната партијата. Настрана што и компасот одамна не им работи. Имагинарната сказна, пак, треба да му даде нов елан и да го надува ликот и делото на човекот, кој, верувале или не, му се спротивстави на создателот?! Настрана што со тоа партијата се амнестира и од сите грешки во минатото – габаритниот товар како транзичијата, отказите, децениите тешки и макотрпни години за стотици илјади семејства, фабрики за бадијала, монополи, ТАТ, телекоми, имиња, знамиња, територијални поделби и дузина други катастрофални грешки на социјалдемократските дилетанти и политички аматери, кои се претставуваа како државници. Вака, Заев, дали преку своите медиуми или и самиот во интервју (каде и да е), трипати ќе се откаже од сатаната и од децениите владеење на неговата партија вршејќи детосикација и егзорцизам од „лошото“ ткиво и минатото. Небаре, тие се нови и невини, иако користеа прислушувани разговори од екслидеровиот миленик и ја вратија државата една деценија наназад.

И овој пат, лажниот партиски егзорцизам ќе го раководат Соросовите стручњаци за истерување на ѓаволот. Што преку совети, што преку своите медиуми. Иако, реално, сите се свесни дека најдоброто прочистување и проветрување партијата би го доживеала на избори. Маката ќе ве натера на сè, па ова е време кога и атеистите од филијалата на унгарско-американскиот лажен филантроп станаа верници,

придружени безусловно од безбожната врхушка на македонската партија - наследник на комунистичката идеологија и имот. И едните и другите, сега лажат дека се подготвени за избори, се потресуваат длабоко од помислата на тоа што го зборуваат и излегува од нивните усни, сонуваат кошмари и постојано се крстат во ДИК и во исказ дека нема услови за избори. Зборови што доаѓаат како дијазепам за напатената социјалдемократска душа.

Потребата од спас, пак, наметна создавање нова вера: диковци. Основата на диковската догма е во зборовите: Ние сме подготвени за избори, ама како ќе каже ДИК, така ќе биде. Класично богохулење од типот: ние сме тука, ама како ќе каже Господ, така ќе биде. Недостига уште реченицата: еден е ДИК. Да, по напишаното правило - во најкритичните моменти во животот, на сите верници им текнува на Бога, па ја бараат неговата помош за спас. На СДСМ и на Заев, пак, им текна на ДИК. Настрана, тука е и англиската интерпретација и преводот на зборот диковци, кој, едноставно, толку добро им прилега...

ПРЕДУПРЕДУВАЧКО „НО ПАСАРАН“ ЗА БРАНКОВИСТИТЕ

Во случај, иако не дај Боже за нив, сепак да има избори, откажувањето од Бранко Црвенковски има и друга намена. Лажното прочистување на партијата е иреален момент, кој треба да биде за надворешна употреба, чин што пред неопределените ќе ја покаже моралната и духовна чистота на момчето црпнато од муртинските ниви. Вториот момент има повеќе практична природа. Овој аспект е со внатрешно употребна цел и треба на фракцијата на бранковистите во СДСМ да им покаже дека за нив, повторно, нема место во партијата. Замотано, но, очигледно, Заево „но пасаран“ за бранковистите на следните избори, особено за посакуваните, не дај Боже, добитни позиции за пратеници на избирачките листи. И така не планираат да формираат влада.

Веројатно, и кога не би било ова јуначење на Заев и на Шеќеринска, старите социјалдемократи не би имале некакви посериозни изгледи за победа во битката со заевистите и се посланата Соросова болумента во партијата. Две контрагрупи, кои последните години ја презедоа СДСМ и наметнаа сосема поинаков, груб стил на игра. Неконвенционалните и насилни методи на новокомпонираниот партиски групации оставаат малку простор за социјалдемократите од стар ков. Првите се сето тоа на што вторите се противеа – популисти, демагози, макијавелисти и лажговци. Најдобра споредба, можеби, би била дека старите социјалдемократи се Доријан Греј во живо, а новите изгледаат како неговата слика. А, во основа, се работи за еден ист човек. И партија. Само кај едните се познаваат лузните...

ПЕТРОВСКИ: ВО СДСМ ИМА ДВЕ ЛИНИИ НА СУДИР

Во СДСМ има две линии на судир – едната е меѓу заевистите и бранковистите, а втората е меѓу заевистите и кадарот на Сорос, вели за „Република“ Филип Петровски. Човекот што помина долги години во политиката, под вторите подразбира ликови од типот на Фрчко-ски, Дерала и Исмаил, кои се надеваат дека тоа што е инвестирано од Сорос во партијата – тие имаат право да го реализираат.

ПЕТРОВСКИ: Тие три структури имаат сериозен судир, кој ќе го кријат и натаму од јавноста, но кој е видлив за познавачите. Ако погледнеме на присуството на нивните средби со народот во сите градови, повеќе од видливо е скромното присуство на граѓаните, што само по себе ја покажува силната поделба и дека само едната структура, т.е. заевистите, се обидуваат да контактираат со нивното членство, а сите други се фокусирани на внатрешната пресметка.

Највидлив за голо око е судирот во најминатата година при обидот за државен удар што заевистите го планираа за 17 мај, а агресивната Соросова структура го доведе до експлозија на 6 мај кога пред владата беше нападна полицијата. Со тоа, практично, им ја минираа целата концепција и го упропастија тоа што беше планирано повеќе од девет месеци.

Така што, тие судири постојат и ќе постојат и сега очекувам да кулминираат со силни расправи за пратенички места за кои, исто така, право ќе полагаат и заевистите и првенците на Сорос.

Со последните потези, пак, им се праќа порака на бранковистите дека не се смета на нив и дека нивното учество ќе биде маргинализирано, што самото по себе претставува голем раздор во партијата. Не очекувам дека наскоро СДСМ може да го надмине овој раздор, затоа што станува збор за структури и за кадри што немаат никаква професионална етикета и квалитет, и можат само овој начин да дојдат до посакуваните позиции.

ОТВОРАЊЕ И ДЕМИСТИФИКАЦИЈА НА ВРХУШКАТА

Во моментот, во СДСМ се водат и други две битки. Првата е интелектуалната битка за демистификација на квазислободарските ликови од врхушката и приземјување на нивните материјалистички потези за доаѓање на власт. Втората битка, пак, ја водат старите кадри, т.н. бранковисти, кои сакаат да ја разоткријат безидејноста на лидерот и на неговите слуги и извршители, добро познати на некогашната елита на СДСМ. Проблемот е што тогаш тие биле само минорни ликови и маргиналци, исто како и поголемиот дел од денешните првенци на партијата.

Можеби најотворен беше Љупчо Палевски, поранешен прв човек на СДСМ – Центар, кој на „Фејсбук“, провоциран од дворските игри и нападите врз Црвенковски, „удри“ по лидерот и по извршителите:

„Епа до ку*ца полицајчиња и некреативни кретенчиња. Еви ви го на Јадранке мори тастерке на Добри бог душа да му прости. Ако Заев не знае како се чисти СДСМ, зарем ти со твојот гола вода ФОКУС ќе го чистиш СДСМ. Алооооо ЗАЕВ, пред една година УСА бараше А1 да биде објавена и да биде делот од вистината за Македонија. Ова сега е педерски и злобно, смешно е јас Бранко да го бранам, ама глупчо дополнителна збунка правиш во членството што нарачки овакви правиш од Јадранка тастерката. Пак се криеш и сплетки правиш, ЕВЕ БЕ ЗАЕВ ЈАС САКАМ СО ТЕБЕ ТВ ДУЕЛ ЗА ДА СЕ ПОДГОТВИ СДСМ ЗА ИЗБОРИ И ОВААА ДРКАНИЦА ОД ПРЖИНО ДА ЗАВРШИ. Доста веќе сплетки правиш и ти си кумувал на разноразни работи. Среди го СДСМ, доста беше лигавење“ – напиша Палевски на „Фејсбук“.

Демистификацијата на врхушката веќе подолго време ја „тера“ опозицискиот колумнист Ивор Мицковски, кој во време кога сите во СДСМ ликуваа и желно очекуваа нова доза „бомби“ од палетата на рекетарот Божиновски, истапи со јавна осуда на аморалноста на уживателите:

„Виешто си дозволувате да слушате и преслушувате приватни разговори, да одобрите некои партиски квазиновинари да ги дистрибуираат, да рекетираат, да профитираат од селективно објавени материјали, виешто потоа си земате за право да судите за моралот на лицата, чиешто приватни разговори ги слушате, виешто сте моралните вертикали на ова општество?! Медиумскиот притисок е огромен кон секоја личност, која макар пет минути се појавила во јавноста. Но, на веќе ужасната политичка и медиумска дисторзија која се врши врз секоја јавна личност, да мислиш дека слушањето приватни разговори е некакво прочистување, треба да си поприлично ограничен. И тоа е најголемата измама, дека тие лица, тие личности, кои медиумите и политиката ги издеформирале, ги умножиле без мерка, тие политички искреирани лица, му припаѓаат на полисот, кој наводно е чист, морален, има право да суди, може да се чувствува како подобар. Тоа е лажгата, дека за некој тука воопшто може да се каже дека е подобар од другите или дека има повеќе право над нешто од другите,“ напиша Мицковски на „Фејсбук“.

Наспроти нив се јуришниците што исполнуваат и извртуваат. Особено тие од Соросовата болумента. Така, верувале или не, но Геровски се загрижи дека ВМРО-ДПМНЕ ќе го сменеле името по избори. Во превод, за да се одложат изборите, им стана важно дури и името. Чудесна македонска опозиција! ■

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

СОБРАНИЕТО СЕ РАСПУШТИ

ИЗБОРИ НА 5 ЈУНИ СО ИЛИ БЕЗ СДСМ

Пишува:
Наум Ситоилковски

Може ли нешто во земјава да помине без трилер-завршок во режија на раководството на СДСМ? Како и што се претпоставуваше, македонската опозиција направи сè за да не се распушти овој собраниски состав, за да купи време и да го одолжи процесот наречен избори.

СДСМ и Зоран Заев, поддржани од раководството, соочени со рејтинзите и предвидениот изборен исход, заиграа на неучество во изборите, а во игра ги вложија и министрите – тие што требаше да гарантираат фер избори; и претставниците во Државната изборна комисија - воедно и нејзиниот претседател; го вложи и избирачкиот список - за што најдобро зборува реченицата на еден од членовите на комисијата дека ДИК е орган за спроведување на изборите, а не пописна комисија.

Изборите во Македонија се „бетонирани“. Прашањето што виси е дали Заев ќе учествува на тие избори. Тоа, сепак, е второстепено. Поважна е пораката што тие избори ќе ја испратат, а тоа е дека народот во Македонија има истанчен вкус за политика и чувство за државност, кои никој во иднина не треба да ги потценува

Трилерот во македонската политика не е непознат - та и не би била политика без вакви моменти, но ни во услови на истанчени нерви, опозицијата не покажа политички образ. Ако веќе сите укажувања посочуваа на тоа дека ќе има избори, многу подостоинствено ќе беше сите заедно да соопштеа дека ќе учествуваат на изборите предизвикани од нивниот „ангажман“, по политичкиот договор зад кој стои и потписот на Заев. И токму тој, Заев, да побара поддршка од граѓаните. Па што биде нека биде.

Никој засега не може со сигурност да каже што сè било споменувано во разговорите за убедување што се воделе на вжештената линија меѓу СДСМ и амбасадорите, кои досега му го чуваа стравот токму од ова што се случува. Поразот за Заев носи многу ризици. Поразот на овие избори му носи и губење на местото во партијата, веројатно губење на позицијата во општината каде што тој сè уште фигурира како градоначалник, но и заштита во неколку процеси во околноста што ги создаде. Но, со кој адут Заев застанал

пред амбасадорите, кои, веројатно, му укажувале на логиката дека со секое одложување на изборите агонијата на тонењето на СДСМ на анкетите е поголема? Барал ли Заев имунитет дека би останал недопирлив за барање поткуп, на пример; или, пак, дека ќе добие заштита од тие што се жртви на пуштањето приватни разговори, кои немаат врска со политиката; или, можеби, од тие што веќе платиле поткуп на други што собирале аراح во име на Заев и на партијата?

„Аргументите“ веројатно ќе излезат на виделина побрзо отколку што посакува Заев или уште повеќе го предвидува амбасадорскиот тим. Исто како што со брзина на светлината се раширија резултатите од анкетата на Меѓународниот републикански институт, кои се обидоа да бидат сокриени од јавноста барем во некое рационално време.

■ ТРГУВАЊЕТО НА ЗАЕВ

Поднесувањето на оставките од Спасовски, Ременски и од другите функционери на денот на распуштање на парламентот беше тажен потег за една политичка партија, која успеа досега да наметне сè што побара во оваа долгорочна криза. Ваквиот потег имаше за цел да му обезбеди на Заев купување време за нов „пазар“ што би го спасил по изборниот пораз. Но, мизерноста на моментот уште повеќе падна в очи бидејќи токму тој адут Заев го искористи при првото одложување на изборите.

Јасно беше дека доколку Собранието се растури, целиот товар за успешни избори, а со тоа и ново „успешно менаџирање и помош“ од ЕУ и од САД, ќе падне на СДСМ. Имено, никому не му одговара подолг период на агонија од тој што е предвиден на земја во тешка криза, по европски договор, чишто рамки се веќе еднаш нарушени, со јасни предизборни резултати, со нефункционална влада со мандат за спроведување избори. За повторно собирање на пратениците, би требало претседателот на државата да прогласи вонредна состојба, но и тогаш, пратениците нема да можат да донесуваат закони, туку само одлуки. Тоа никому не му одговара, единствено, можеби, на раководството на СДСМ.

Токму затоа во игра беше и оставка на претседателот на ДИК, кој веќе на денот на распуштање на Собранието посочи дека „не би потпишал избирачки список“, на кој би имало евентуално спорен гласач. И токму затоа Заев не ги повлече веднаш своите членови од ДИК. Остави простор за „дејствување и трговија“, макар и до денот на распишувањето на изборите.

Тргувањето на Заев со одлуката оди- не оди на избори, веројатно, многумина потсетува на не толку далечни локални избори, кога токму тој „се осмели“ да не ја почитува одлуката на тогашниот шеф Бранко Црвенковски и да предизвика партијата да го повлече бојкотот. Па ако и целиот период на опозициско дејствување на Заев по изборниот пораз во 2014 година потсетува на тој период, со протести, митинзи, насилство и повикување народ на улица, можно ли е сега, со оглед на неуспешните обиди да допре до граѓаните со празните флоскули што СДСМ ги нарекува програма, Заев да се обиде до последен момент да продолжи со веќе познатото сценарио на насилство? Односно, место кампања, да продолжи со повторни

повици за протести и за блокирање улици, при што во преден план би се користела оцрнување, па и нова игра со монтирани прислушувани материјали, против политичките противници, пред сè ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ, но и сите тие што ќе најават учество на изборите? Како поинаку да се разбере истакнувањето „сите дозволени средства“ што ги посочи на прес-конференцијата?

■ ПРОЧИСТУВАЊЕТО ВО СДСМ

Сè на сè, трговијата на Заев, веројатно, ќе трае до моментот што претседателот на Собранието Трајко Вељаноски посочи дека ќе му го остави на ДИК да ја заврши својата работа, за да може да се распишат избори со прочистен избирачки список зад кој ќе стојат политичките претставници во овој нов, видоизменет состав на Комисијата, но и стручњациите, меѓународната заедница и сите тие што Заев ги вмеша во списокот. Во отворениот дел на седницата на ДИК беше усвоен извештајот и иако постоеше обид да се негира успехот на прочистувањето, или дали МВР и институциите би успеале да ја завршат својата работа,

тоа што е јасно е дека не е пронајдено ниедно лице што е запишано на две избирачки места или лица без идентитет. Односно - како што милуваа да опишат од СДСМ - нема ниеден фантом.

Оттука, Заев ќе ја чека и одлуката на меѓународните институции, секако преку амбасадорите што и досега ги пренесуваа ставот и гледиштата „од надвор“, за да знае како ќе одигра во последен момент. Доколку тие застанат зад избирачкиот список, со што се отвора патот ВМРО-ДПМНЕ да обезбеди меѓународен легитимитет со изборните резултати, СДСМ ќе остане уште четири години во опозиција и тоа вонпарламентарна, а Заев наскоро од сопартијците би бил прогласен за „убиец на СДСМ“.

Сите што се занимаваат со политика знаат дека избори, сепак, се можни и без СДСМ, бидејќи учеството во избори е право, а не обврска, а, секако, политичката мапа во Македонија не се сведува само на четирите политички партии што се потписнички на Договорот од Пржино.

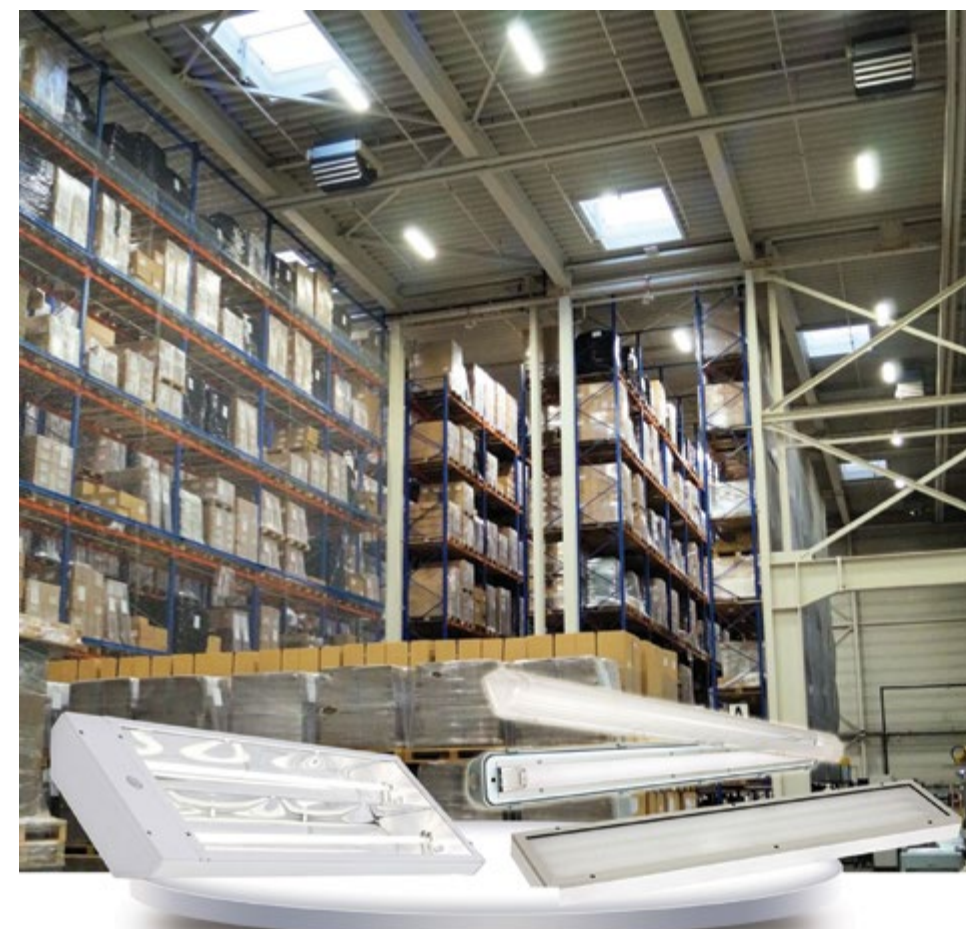
Поверојатно сценарио е дека доколку Заев се обиде да биде „цврст“, во СДСМ би се појавил(е) некој(и) што ќе направат притисок, исто така како што тој го притискаше Црвенковски, и партијата би се појавила на избори. Ако се земе предвид дека крутите тактики на исклучувањето на непослушните пратенички од, сега веќе, минатиот парламентарен состав, многу ги чинеше амбасадорите при методите за пребројување на гласови во парламентот за формирање ново мнозинство, сега Заев би се ставил во ситуација на голем притисок доколку му „се одметнат“ поголем број членови што би учествувале на избори како независни или како група. И повторно, Заев ќе биде посочен како виновник за расцепување на ткивото.

Последна од варијантите што остануваат е дека сите „сложно“ нема да одат на избори, за целиот „цирк“ да може да се повтори и да се бараат нови предвремена избори истовремено со локалните. Но тоа би биле веќе втори избори

за неполна година, односно само допирање на дното на политичка незрелост.

Токму затоа, најверојатно е дека СДСМ при истекот на рокот ќе поднесат листи за учество на избори. Со Заев и раководството или без нив.

Изборите на 5 јуни нема да стават крај на процесот што доведе до кризата, нема да дадат одговор кој го следел целиот политичко- општествен врв, нема да расчистат со тоа кои биле „пријателите од надвор“ каде што Заев го праќаше Зоран Верушевски, што беше крајната цел на целиот шпионски зафат. Тие одговори допрва ќе се откриваат, а заздравувањето на општеството, сепак, ќе трае подолго. Но, изборите ќе испратат јасна порака дека политичката криза е зад нас, дека државата го преживеала најголемиот општествен потрес од нејзиното осамостојување, но и ќе бидат доказ дека народот во Македонија има истанчен вкус за политика и чувство за државност, кои никој во иднина не треба да ги потценува. ■

light+building
Frankfurt am Main
13. - 18. 3. 2016

Full Range Industrial Lighting Solutions

LPS
LIGHT POWER SOLUTIONS

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

impuls
www.l-impuls.com.mk

Ecolight
www.ecolight.it

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

DHL **BMW** **Mercedes-Benz**

LOREAL **PUMA** **NIKE** **CHANEL**

Alcatel **FRONSON** **СИБИР** **СИБИР**

VOITH **ORACLE** **LANXESS**

Рекоа, не порекоа

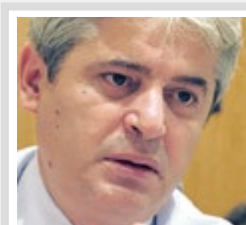
**ЦЕС
БЕЈЛИ**

Во февруари Собранието донесе одлука да ги одложи изборите од 24 април за 5 јуни и оттогаш е постигнат важен напредок, особено со избирачкиот список и во работата на ДИК. Одлуката за датумот на изборите зависи од народот, партиите и од Собранието, изјави американскиот амбасадор во Република Македонија.

**ЧАРЛС
ГАРЕТ**

Остануваат многу обврски и работа да се завршат за претстојните избори, а има уште 60 дена, но јас сум уверен дека доколку сите лица и институции ја вршат својата работа, можно е да има веродостојни избори кои ќе се одржат на 5 јуни. Но, сепак, на крај сè се сведува на неколку збора кои се многу важни за Договорот од Пржино - искрените намери кои сите ги имаат за негова имплементација.

**АЛИ
АХМЕТИ**

ДУИ и Албанците нема да дозволат да паднат жртва на какви било монтирани материјали. Протечените снимки за високи функционери од ДУИ кои се однесуваат на приватниот живот на политичарите е цел на одредени центри, во соработка со криминални групи, кои се обидуваат да поттикнат ирационални постапки на ДУИ со цел да го оштетат процесот на спроведување на Договорот од Пржино.

ПРОФЕСИОНАЛНОСТА ЗАГУБЕНА ВО ПАРТИСКАТА БИТКА НА ЈАНЧЕВИ

Професија:
историчар

Образование:
доктор на науки

Политичка ојределба:
СДСМ

Брачен пар во акција. Добре и Љубица имаат важна партиска задача. Едниот да го кочи избирачкиот список, а другиот да биде гласен на партиската говорница. Да се плука на сè што не е СДСМ, ама воедно и да се одложат изборите за да не доживее СДСМ повторно дебакл. Тој е генерален секретар на ДИК, таа советник во Општина Аеродром и координатор на Форумот на жени на СДСМ за првата изборна единица. И така Јанчева се дрзна да кажува дека на Аеродром му требале промени, но само на слободни фер и на демократски избори.

Го повика ли таа својот сопруг за фер и за демократски избор?! Дали можеби сакаше да му каже на Добрета дека не треба да ја запира проверката

на податоците во избирачкиот список и да остави Македонија да има фер и демократски избори? Да не работи против избори, туку за избори. Добре, како генерален секретар, беше обвинет дека намерно ја кочи проверката на податоците што му биле дадени и не ни отпочнал да ја врши задачата што му била наложена од членовите на ДИК уште на 19 март годинава. И сега, дрско и безобразно, неговата сопруга бара фер и демократски избори.

Се чини многу работи почнуваат кај неа дома... Нека му одржи една прес-конференција на сопругот дома од кого ќе побара да овозможи да се организираат фер и демократски избори, кои нејзината партија ги бараше па сега не ги сака. Да побара од сопругот да си ја заврши обврската со проверка на 5.000 записи. Обврска за која му требаат два-три дена да ја заврши, но се чини Добре го чекаше последниот воз... Ако го фати... Зашто очигледно на партискиот војник му е побитна партиската задача од задачата што ја има за фер и за демократ-

РЕКОА И:

- „Митингаш и класичен партиски војник“, се двете најчести квалификации што ни ги дадоа голем број членови и на СДСМ и на ВМРО-ДПМНЕ како опис на новоизбраниот генералниот секретар на Државната изборна комисија, Добре Јанчев

ски избори. Задачата што треба да ја заврши заради граѓаните, заради државата. Но партиските митинзи секогаш биле предизвик за Добре. Како и партиските нарачки, желби и потреби. Затоа и нема никакви посериозни достигнувања во професионалната кариера. Не дека во партиската има, ама тука брачните односи си го прават своето. Се знае кој е „маж“ во кука. Тој паѓа во сенка на неговата сопруга, која е координатор на советничката група во Општина Аеродром и координатор на Форумот на жени на СДСМ за првата изборна единица.

Јанчева е онаа жестока-та, гласната, задолжена секоја пригода да ја користи за жестоки навреди

и за дискредитирање на ВМРО-ДПМНЕ. Таа е водичот. Иако нејзиниот сопруг треба професионално, а не партиски да ја извршува функцијата генерален секретар на ДИК, тој секаде ја придружуваше својата сопруга на митинзите на СДСМ. Двајцата беа и меѓу камперите кои пред Владата ги исполнуваа инструкциите на Зоран Заев.

Новиот генерален секретар на ДИК е член на групата на „Фејсбук“, „СДСМ тргнува во конечна победа“ – доста професионално и непартиски. Одличен слоган за неговата партиска задача до ДИК. Јанчеви се меѓу позабележаните на фотографиите од протестите на таканаречените „Граѓани за Македонија“.. ■ (Р.Р.)

РЕЧЕ И:

- Не постои сила, закана или уцена да не натера да размислуваме како ВМРО-ДПМНЕ, само заради тоа што во моментот се на власт.

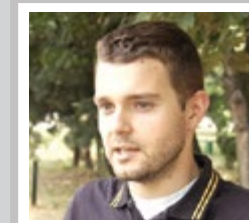
Рекоа, не порекоа

**АНТОНИО
МИЛОШОСКИ**

Изборите на 5 јуни се најдобриот демократски начин за надминување на кризата во Македонија. Се надеваме дека тие што ги бараа изборите, ќе учествуваат на истите, од почит кон волјата на народот и од обврска кон демократијата. Вокс попули, вокс деи!

**ТИМЧО
МУЦУНСКИ**

Македонија виде како СДСМ замислува практикување власт овие неколку месеци колку што нејзини кадри се дел од извршната власт. Затоа граѓаните на изборите лесно можат да препознаат кој од двата концепта да го изберат. Изборот е едноставен, деструкција наспроти просперитет.

**ЃОРГЕ
ИВАНОВ**

Како што бројот на бегалците ќе се зголеми, така волјата и подготвеноста на Европската унија да ги прифаќа и да ги интегрира ќе се намалува. Истовремено, мигрантската криза придонесе кон дополнително затегнување на односите меѓу државите. Она што дополнително загрижува е што истите канали ги користат и поединците со затворени умови кои со насилни терористички акти сеат насилство. Неодамна, покрај Париз, Брисел и Анкара, и Истанбул се најде на ударот на тероризмот и насилниот екстремизам, кои создадоа нова реалност во Европа.

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

ИНТЕРВЈУ СО ВЛАТКО ПОПОВСКИ, ДИРЕКТОРОТ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА РМ

МАКЕДОНИЈА СТАНУВА ГРАДИЛИШТЕ ЗА РАБОТНИ МЕСТА

Македонија има една голема бездна меѓу образованието и потребата на пазарот на труд. Иако три-четири години по ред Владата на РМ, МО, работодавците тврдат дека се потребни технички профили на пазарот на труд, сè уште бројот на запишани ученици на овие струки е мал. Сè додека ваквите компании не почнат да стипендираат ученици и групи со гаранција за вработување, јазот меѓу побарувачка и понудата на дефицитарните струки ќе биде голем - вели Поповски

Разговараше | Александрија Сивковска
Фото | Александар Ивановски

■ Колку слободни работни места има во моментот и како ги црпете информациите за нив?

ПОПОВСКИ: Информациите за слободни работни места доаѓаат од работодавците, односно од формуларите пополнети од нивна страна кога побаруваат работници, преточени во оглас, кој, во согласност со законот, секоја работодавец е обврзан да го објави прво на

нашиот веб-портал, и го има во нашата база на податоци. Во моментот има 8.533 слободни работни места.

■ Многу е збунувачки, има толку многу слободни работни места, а, од друга страна, и толку невработени, каде е тука конфликтот?

ПОПОВСКИ: Противречноста доаѓа од недовербата на невработените кон објавените огласи бидејќи некои од работодавците воопшто не одговараат на апликациите на невработените, па се создава недоверба на невработените за тие огласи каде што, реално, има побарувачка на работна сила. Присутен е и факторот на неисполнување на критериумите за тие работни места, или, пак, незадоволство од понудениот низок личен доход. Сепак, од друга страна, има и многу пополнувања на работни места така што флукуација на работната сила е голема, па едно лице може да биде до три пати пријавено за работно место во еден месец. Најчесто станува збор за побарување лица од работодавците за извршување активности од два-три часа, во зависност од потребата на крајниот корисник што ги ангажира агенциите за посредување. И тоа е добро, бидејќи лицата што, практично, до вчера работеа за дневница и нема никакво осигурување, сега може да бидат осигурени за пензиско и за здравствено.

■ Која од мерките за вработување најмногу придонесе за пад на невработеноста?

ПОПОВСКИ: Има поголем сет мерки што придонесоа за пад на невработеноста. Една од мерките, која се покажа како најефективна, е самовработувањето со грант, од 2007 година се доделени 7.865 грантови. Некаде со 2013 година имаме повеќе од 70 отсто успешност на бизнисот, ама има 85 отсто

вработливост, односно тие што ги затвориле фирмите се вработиле на трето место, што е друг добар феномен. Кај самовработувањата имаме големо зголемување и на дополнителните вработувања, па така ако почнале како фирма со едно лице, сега се фирми што имаат вработено 10 лица, 15 лица или повеќе од 30 вработени, што е одлично, а во зависност од тоа како се развивала фирмата, веќе зборуваме за фирми од посериозен формат, кои добро работат. По оваа мерка, како следна што најмногу апсорбираше невработени се обуките за дефицитарни кадри на пазарот. Тоа е тримесечна обука кај познат работодавец. Овие обуки ги поминале повеќе од 7.000 лица, а 3.800 останале во фирмите во кои биле вршени обуките. Добра се покажа и мерката за самовработување со кредитирање, која ја искористиле 5.000 лица. Следуваат мерките за практиканство, како прво работно искуство, обуките за напредни ИТ вештини. Тоа се многу мерки што придонесоа за намалување на невработеноста. Освен ваквите мерки во Агенцијата, невработените имаат можност да го обликуваат своето однесување за време на интервјуата за работа, се учат како да напишат биографија, како да ги препознаат своите работни потенцијали за да дојдат до работно место на кое ќе бидат среќни и исполнети. Да го осознаат својот професионален талент. Има уште многу работи што ги работиме во центрите за вработување, кои дополнително придонесуваат за зголемување на вработеноста. Некогаш и самата информација дека има слободно работно место доведува до вработување. Подигнувањето на свеста дека има можности, има начин, има постапка, и воедно има одговорност од страна на работодавците и на АВРМ е главниот приоритет на Агенцијата.

■ Колку странските инвестиции придонесоа за намалување на невработеноста?

ПОПОВСКИ: Ние имаме два вида соработки со странските инвеститори. Првата е кога ние директно им обезбедуваме работна сила, преку правење на првичните интервјуа за работа, а втората соработка е кога ние известуваме за огласот на странскиот инвеститор. Со странските

инвеститори се смени културата на барање работа. Имено, на секое барање, на секоја апликација за оглас е одговорено, даден е конкретен одговор, има задоволство од интеракцијата и кај инвеститорите и кај лицата што бараат работа. Исто така, не се оставаат луѓето во неизвесност подолго од три месеци, по пробниот период, дали се вработени или не. Од друга страна, самите работни места што ги отворија странските инвеститори создаваат друг диверзитет. Тоа е квалитетот на работните места, условите за работа, но и понудената плата. Некои компании немаат висока плата, но нудат идеални услови за работа, кои создаваат голема конкуренција кај другите работодавци. На пример Штип, платата во текстилната индустрија пред седум години и платата во текстилната индустрија денеска се помести благодарение на една мала инвестиција на „Џонсон контролс“, која денеска вработува 1.700 лица. Оваа компанија не даде многу висока плата, но даде почетна висока плата и понуди квалитетни услови за работа, каде што секоја минута прекувреме е платена, секој празник и викенд се соодветно платени. Сето тоа предизвика корупленција, која квалитетниот работник го носи напред. Тоа автоматски повлече и другите работодавци во Штип да ги дигаат платите и да ги подобруваат условите за работа. Тоа е кругот што го затвора една странска компанија. Воедно, тие го шират кругот на домашни снабдувачи, се шири кругот на вработување. Досега во странските компании се вработени повеќе од 16.000 лица, со тоа што 10.600 се надвор од зоните, а 5.400 се, буквално, во самите зони.

■ Дали има профили на кадри што се бараат, а недостигаат на пазарот на труд?

ПОПОВСКИ: Ние кога правиме мерки разговараме со работодавците. Значи, пред да излеземе со мерка, правиме анализи, интервјуа, состаноци, форуми на кои разговараме што е тоа што недостига, што ним ќе им заврши работа, да добијат квалификуван персонал. Кои се условите што треба да ги создадеме, за да тие најдат работна сила. Македонија има една голема бездна меѓу образованието и потребата на пазарот на труд. Иако три-четири години по

ред Владата на РМ, МО, работодавците трубат дека се потребни технички профили на пазарот на труд, сè уште бројот на запишани ученици на овие струки е мал. Сè додека ваквите компании не почнат да стипендираат ученици и групи со гаранција за вработување, ќе има побарувачка за дефицитарни струки. Дел од компаниите веќе почнаа да го применуваат овој модел на функционирање, мотивирајќи го образованието и тоа е добар феномен каде што, буквално, младите што ќе одат во овие училишта ќе имаат загарантирана иднина. Од друга страна, сè повеќе има потреба за технички лица што ќе оперираат со машини. Тоа значи поправка и одржување машини. Сè помалку има такви.

■ Колкава е заинтересираноста на невработените токму за овие преквалификации?

ПОПОВСКИ: Ако ви кажам дека за 260 места има повеќе од 600 апликации за 32 вештини во различни региони, тоа доволно зборува за заинтересираноста за преквалификација. Во последно време има многу апликации во делот на побарувачка на негуватели на стари лица, во делот на гипсени работи и има голема заинтересираност за сметководители. Но сè поинтересни стануваат и повалканите професии, како металната индустрија, преработувачката индустрија, но и текстилот. Морам да нагласам дека мотивацијата кај

младите почнува да функционира. Погрешниот избор на образование си ги прави своето, па невработените преку преквалификација се обидуваат да дојдат до работно место. Со обуките се станува почетник, што е доволно да се почне од некаде. Ние со мерки не ги заборавивме ни маргинализираните групи. Лицата со оштетен вид или слух, за кои преку посебни програми има соодветен број апликации. Обуките ќе почнат во мај и ќе се најде место за нив, па тие со оштетен слух можат да бидат водоводии или заварувачи, а тие со оштетен вид да бидат масери. Ќе правиме обука и за изучување на азбуката за слепи, обука за снаоѓање во простор, бидејќи има многумина што не се родени слепи. На крај обуките ги заокружуваме со таа конкретна обука кај работодавец. Тука спаѓа практиканството, како можност за прво работно искуство и за тие што веќе работеле нешто друго. Обуките траат три месеци.

■ За лица со инвалидност има и многу посебни мерки?

ПОПОВСКИ: За оваа категорија лица од парите од посебен фонд имаме повеќе од 200 милиони денари средства што ќе ги потрошиме, па го објавивме вторпат огласот за грант за самовработување лица со инвалидност во висина од 270.000 денари со што околу 600 евра одат на обука, следење и помагање на ова лице во текот на една година, бидејќи овие лица не само што

добиваат пари, добиваат и знаење и начин како се води бизнис, а воедно и техничка помош за водење бизнис. Ваквото лице може да вработи уште еден или двајца, па да добие по 92.000 денари за секое лице. Тоа е негов избор, дали ќе вработи други лица или ќе биде само. Лицето со инвалидност за самото вработување може да добие и преадаптација на работно место во висина од 100.000 денари. По истекот на 9 месеци, исплатена плата и придонеси истото лице може да добие уште 20 просечни плати, но ако лицето е повеќе од 90 отсто слепо или е во инвалидска количка тогаш таа сума се удвојува. Ова е многу поволен пакет за овие лица, кои сакаат да работат. Но ако лицата со инвалидност немаат идеја за бизнис, можат да бидат вработени кај работодавци и повторно добиваат парична помош.

■ Колку проектот „Македонија вработува“ придонесе за вработување на луѓето?

ПОПОВСКИ: Повеќе од 9.090 компании го искористија правото за „Македонија вработува“ и сè уште трае интересот, бидејќи огласот трае до 14 април, со тоа што се вработија 16.640 лица. Опфатени се сите категории граѓани и сите бенефиции што ги даваме. Тоа се бенефициите 1+1, наменети за млади до 29-годишна возраст, потоа субвенцијата во делот 3+1, наменета за лица до 35-годишна возраст, потоа имаме од 35 до 50 години, повозрасни од

50 години, повозрасни од 58 години до постигнување услови за пензија и тука е категорија лица во социјален ризик. Лица што имаат повеќе деца, корисници на социјална парична помош, самохрани родители, деца без родители. Значи 16.640 лица вработени за една година е висок број. Ние внимаваме да нема злоупотреби во овој проект.

■ Живување на старите занаети, до каде е со тоа?

ПОПОВСКИ: Ние кога ја почнавме оваа мерка минатата година, разговаравме со старите занаетчији, кои велее дека има заинтересирани лица да дојдат и да го научат занаетот. Така ние решивме да им дадеме можност на луѓето да учат, но и средства за да почнат бизнис. Така ние ги врзавме овие две мерки. Оди учи кај занаетчија и доаѓа кај нас и вели дајте ми пари сакам свој бизнис. Ние му помагаме, му правиме бизнис-план, му даваме 3.000 евра неповратни средства и тој отвора свој бизнис. Станува збор за комплексна мерка. Ние со мерката опфативме шест занаети, кои се поатрактивни. Сето ова го направивме бидејќи увидовме дека има потреба. Има сè повеќе туристи што бараат производи од Македонија, а нив можат да ги работат само обучени кадри. На пример, ламаринените се најбарани во моментот, но многу малку луѓе се одлучуваат за овие занаети.

■ Очекувате ли натамошен пад на невработеноста и што би било пресудно да се случи тоа?

ПОПОВСКИ: Падот на невработеноста ќе беше поголем, доколку не беше политичката криза, која директно и индиректно влијае на работните места. Се предизвика страв кај работодавците, некои подзапираат со инвестициите, некои допрва ќе одлучуваат, па сето тоа директно влијае на падот на невработеноста. Но сега од тоа што го гледам што минува низ системот, гледам дека невработеноста и натаму ќе се намалува. Има многу капацитети кои треба допрва да се отвораат и да апсорбираат работна сила. Македонија станува големо градилиште на работни места. Важно е дека има заинтересирани лица за вработување, едуцирање, квалификување. ■

МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА НА РЕВИЗОРСКИТЕ ТЕЛА НА МАКЕДОНИЈА И НА ХРВАТСКА

Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република Македонија ја прошири својата меѓународна соработка со уште една земја-членка на ЕУ. Претседателот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата на РМ, Соња Гелова – Стојанова, и претседателот на Хрватскиот комитет за јавен надзор на ревизијата, Жељко Фабер, во Загреб потпишаа Меморандум за соработка. Како што информираат, оваа соработка ќе се остварува преку развој на заеднички проекти користејќи ги програмите Твининг и Таиекс на Европската унија во насока на јакнење на системот за јавен надзор на ревизијата во двете земји. Вработените во двете земји ќе разменуваат искуства, знаења и вештини во таа насока.

ПЕТ МИЛИОНИ ЕВРА ПРЕКУ ИПА ЗА КОНСОЛИДАЦИЈА НА ЗЕМЈИШТЕТО

Преку Програмата на ИПА 2015-2017 година, Македонија за консолидација на земјоделското земјиште има на располагање пет милиони евра. Консолидацијата значи подобра и поефикасна обработка на земјиштето, поголем принос и поголема конкурентност. Ќе се спроведува на доброволна основа, а интересот кај земјоделците е голем. На иницијатива на земјоделците, во село Егри, Битолско, ќе се консолидираат вкупно 360 хектари парцели во сопственост на 214 производители со што ќе се создаде комплетно нов катастарски план, додека во општина Конче се работи на окрупнување на површините со размена на приватни парцели. Ќе се воспостави модел што ќе ги привлече земјоделците да се вклучат во постапката за консолидација, иако теренското истражување покажа дека и така интересот е голем. Консолидираните реони финансиски ќе бидат поддржани од Програмата за ruralen развој.

ОБЈАВЕНО ИДЕЈНОТО РЕШЕНИЕ НА БАНКОТИТЕ ОД 200 И 2.000 ДЕНАРИ

Народната банка на Македонија го обелодени изгледот на новите банкноти од 200 и 2.000 денари. Граѓаните со новите банкноти од 200 и 2.000 денари ќе можат да плаќаат до крајот на годинава, или на почетокот на 2017 година. Компанијата што е задолжена за печатење на парите е избрана и со неа е потпишан договор. Планирано е да се произведат по десет милиони парчиња од секој апоен. Банкнотите ќе бидат соодветно заштитени, ќе се печатат на специјална хартија во бела боја, со вграден воден печат, заштитна испрекината нитка со впишан текст, видливи и невидливи влакна кои рефлектираат во жолта, сина и во зелена боја под дејство на ултравиолетови зраци и зајакнати рабови за да се спречат физички оштетувања. На банкнотите од 200 денари ќе има мотиви од релјеф од виничките теракотни икони, како и елементи од челната фасада на Шарената џамија во Тетово. На банкнотата од 2.000 денари, на предната страна ќе стои македонска невестинска носија од Прилепско Поле, а на задната ќе има декорација од внатрешна страна на позлатен сад.

КАТАСТАРОТ ВОВЕДЕ ВИП-ПОСТАПКА ЗА РЕГИСТРАЦИЈА НА ИМОТ

Катастарот воведо ВИП-постапка за регистрација на имот со која пренесувањето на недвижност од едно на друго лице се врши во три чекори за шест дена. Разликата во цената со постојната постапка, со која активностите се одвиваат во седум чекори и траат 30 дена, е од 3.000 до 6.000 денари. Со воведувањето на дополнителната ВИП-постапка им се овозможува на граѓаните да имаат избор на кој начин сакаат да ја регистрираат недвижноста. Постапката започнува од нотарот кој ќе им укаже на странките за можност за ВИП-постапката. Доколку ја прифатат, ќе ги упати на овластен проценител кој во рок од три дена ќе изработи процена на предметната недвижност, а потоа сите документи, вклучувајќи ја и аконтативната даночна пријава по елек-

тронски пат, проценителот ќе ги достави до нотарот што ја води постапката. Нотарот, во рок од два дена ќе го полемизира договорот, ќе го плати данокот на промет на сметка на општината, ќе достави клаузула за платен аконтативен данок на промет и по електронски пат ќе ги достави сите документи во Агенцијата за катастар на недвижности, која во рок од еден ден ќе изврши регистрацијата на недвижноста и ќе издаде имотен лист. Со ова, постапката за регистрација на имот завршува, а Катастарот по електронски пат ќе ја проследи целокупната документација до надлежната општина која ќе ја провери процената и ќе донесе даночно решение. Ваквата постапка се одвива во три чекори и ќе трае вкупно 6 работни дена од започнувањето на процесот.

„СТАНДАРД И ПУРС“ ГО ПОТВРДИ СТАБИЛНИОТ КРЕДИТЕН РЕЈТИНГ НА МАКЕДОНИЈА

„Стандард и Пурс“ го потврди стабилниот кредитен рејтинг на Македонија ББ со стабилна перспектива на државата. Високиот економски раст од 3.7 отсто е резултат на развојот на слободните економски зони и на јавните инвестиции, кои, пак, се насочени кон капитални инвестиции. Во извештајот се земени најзначајните економски параметри и истиот претставува најдобар демант на критиките од опозицијата кои обвинуваат за водење на погрешна политика. Најновиот извештај прво укажа дека порастот на економијата минатата година беше повеќе од она што беше проектирано од сите меѓународни релевантни институции, вклучувајќи ја и Владата. Укажува на тоа дека порастот се должи главно на две работи: првата работа е ТИРЗ, односно, привлекувањето на странски инвестиции кои, пак, имаат позитивно влијание и на домашните инвеститори бидејќи тие стануваат нивни соработници, добавувачи, партнери, а втората работа се јавните инвестиции во патишта, енергетски проекти, железници, болници.

НА ВОЛСТРИТ, ИНДЕКСИТЕ ПОД ПРИТИСОК НА ПАДОТ НА ЦЕНИТЕ НА СИРОВИНИТЕ

На Волстрит, берзанските индекси се лизнаа од највисоките нивоа во оваа година бидејќи поради падот на цените на нафтата и сировините, под притисок се најдоа акциите во енергетскиот и во рударскиот сектор. Така, индексот Дау Џоунс падна за 0,31 отсто, на 17.737 поени, додека индексот С и П 500 се лизна за 0,32 проценти, на 2.066 поени, а индексот Насдак загуби 0,46 отсто, на 4.891 индексен поен.

Откако во петокот ги достигнаа највисоките нивоа во оваа година, индексите Дау Џоунс и С и П 500 во понеделникот ослабеа поради падот на цените на акциите во рударскиот и во енергетскиот сектор, кои се најдоа под притисок од падот на цените на сировините и на нафтата. Така, индексот С и П на рударскиот сектор се лизна за еден процент, откако цената на бакарот падна на најниското ниво во

текот на еден месец, додека цената на барел нафта на американскиот пазар се лизна за три отсто. Аналитичарите во анкетата на „Ројтерс“ проценуваат дека заработката на компаниите од составот на индексот С и П 500 во просек паднале за седум отсто, во однос на истиот лански период, а најмногу во енергетскиот сектор поради падот на цените на нафтата.

КУРСОТ НА ДОЛАРОТ НА НАЈНИСКО НИВО ВО ПОСЛЕДНИТЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ

Курсот на американскиот долар на меѓународните девизни пазари падна на најниското ниво во последните пет и пол месеци во однос на другите валути.

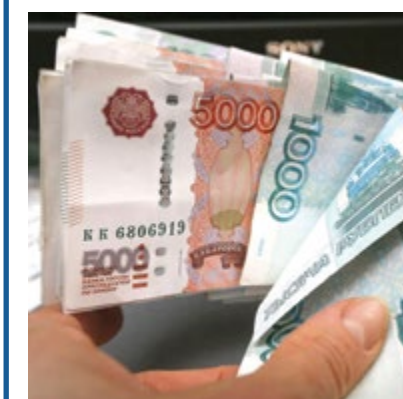
Во таквата атмосфера на пазарите, индексот, кој ја мери вредноста на американската валута во однос на другите шест најзначајни светски валути од

земјите најголеми трговски партнери на САД, остана непроменет. Со тоа се држи во близина најниското ниво во последните пет и пол месеци од 94,319 поени, на кое се лизна минатата седмица. Курсот на американската валута се лизна и во однос на јапонската за 0,2 отсто, на 111,54 јени, близу најниското ниво во последните 18 месеци,

од 110.67 јени, на кои се спушти во тргувањето во март. Еврото во таквата атмосфера на валутните пазари остана речиси непроменето во однос на доларот, на 1,179 долари. Се задржа така во близина на највисокото ниво во последната, речиси, половина година од 1,1438 долари, колку што достигна на тргувањето во петокот.

НЕВРАБОТЕНОСТА ВО ЕВРОЗОНАТА НАМАЛЕНА ЗА ДЕСЕТ ОТСО

Стапката на невработеност во еврозоната во февруари годинава била најниска од август 2011 година. Ова е показател на умереното економско заздравување на европските земји, според агенцијата на Европската унија за статистика „Еуростат“. „Еуростат“ измината недела објави дека невработеноста во 19 држави кои го користат еврото паднала на 10,3 отсто според податоците од февруари. Во јануари, невработеноста изнесувала 10,4 отсто. Според овие податоци, во февруари во еврозоната без работа биле 39.000 помалку, додека бројот на невработени во јануари паднал за 118.000. Бројот е помал за 1,3 милиони во однос на годината претходно. Инаку, Германија има најнизок процент на невработени жители - 4,3 отсто, додека најмногу невработени има во Шпанија - 20,4 отсто и во Грција - 24 отсто.

НАЈЛОШОТО ЗА РУСКАТА ЕКОНОМИЈА ПОМИНА

Руската економија покажува подобрување не само на порастот на извозот и на инвестициите, туку и стабилизација на потрошувачкото однесување, пишува американски „Бизнис инсајдер“.

Последните статистички извештаи покажуваат дека најлошите времиња за руската економија поминаа. Експертите очекуваат дека по долготрајната рецесија ситуацијата во земјата во најскоро време ќе се нормализира.

Согласно со податоците објавени во петокот на „Ростат“, намалувањето на БДП-то за последниот квартал на 2015 година изнесувало 3,8 отсто на годишно ниво.

Според информациите на „Капитал економикс“, реалните показатели можат да бидат многу пониски кога ќе бидат земени предвид единечните фактори како што се потрошувачкиот бум на крајот на 2014 година поради падот на рубљата. На тој начин, показателите за БДП-то се, генерално, позитивни.

САД СО ДОПОЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ПРОТИВ ЗАТАЈУВАЊЕТО ДАНОК

Властите на САД презедоа дополнителни мерки во борбата против затајувањето данок од страна на американски компании. Министерството за финансии и даночната служба објавија нови мерки против т.н. корпоративни и даночни инверзии, кои вклучуваат користење на офшор-зони. Во таквите случаи американска компанија вообичаено купува помал странски конкурент и се пререгистрира во неговата земја. На тој начин се префрла и нејзината даночна регистрација и покрај тоа што главниот дел од раководството останува во САД. Мерките треба да создадат шеми кои ќе бидат неповолни за компаниите од економска гледна точка, со што ќе може да биде забавено темпото на инверзии.

СТРАНСКИ АГЕНТИ ГО ШПИОНИРАЛЕ ХРВАТСКИОТ ДРЖАВЕН ВРВ

Откриено е кои високи функционери биле цел на странски шпиони и зошто... Тоа се: Иван Врдољак, Весна Пусиќ, Јасминко Умичевиќ, Иван Крешиќ, Давор Мајер. Нашата задача е да се формира колку што е можно подетално досие на тие пет лица. Целта е да се соберат што повеќе информации - со фокус на негативните информации - за нивниот приватен живот. Од клучна важност (на истрагата) е спорот „ИНА - МОЛ“, со посебен осврт на развојот на спорот и кои потенцијални сценарија за неговото решавање (лицата под истрага), најверојатно ќе го поддржат или ќе му се спротивстават, овој пасус од дописот преку електронска пошта е дел од комуникацијата на меѓународната операција за разузнавање, која во целосна тајност се одвивала минатата година во Хрватска.

Операцијата е извршена преку три земји од Европската унија, во неа присуствувале повеќе странски и домашни граѓани - главно поранешни вработени во националната разузнавачка агенција - со цел да се откријат доверливи информации и информации поврзани со постапката за арбитража и со преговорите меѓу хрватската влада и унгарскиот МОЛ, како и приватни податоци за улогата на хрватските протагонисти во процесот, вклучувајќи и високи државни функционери.

Во рамките на целата акција разузнавачите собрале приватни информации за поранешната потпретседателка на хрватската Влада Весна Пусиќ - всушност втората личност по хиерархијата во државната извршна власт - и за нејзиното семејство, бизнис и финансиска состојба на нејзиниот сопруг, ги надгледувале местата каде што приватно се движела, како и нејзината зграда. Таа скандалозна операција е спречена од акцијата на локалните безбедносни служби, а во пошироката јавност беше целосно непозната до пред две недели, кога првите информации за тоа ги објави неделникот „Национал“ повикувајќи се на повеќе

Операцијата е извршена преку три земји од Европската унија, во неа присуствувале повеќе странски и домашни граѓани - главно поранешни вработени во националната разузнавачка агенција - со цел да се откријат доверливи информации и информации поврзани со постапката за арбитража и со преговорите меѓу хрватската влада и унгарскиот МОЛ, како и приватни податоци за улогата на хрватските протагонисти во процесот, вклучувајќи и високи државни функционери

извори од домашните политички и разузнавачки средини. Приказната ја потврди и самиот Иван Врдољак, кој во минатонеделното интервју на прашањето за скандалот со шпионската афера, одговори „дека за време на преговорите се одиграле различни валкани игри“. Сепак, „Јутарњи лист“ ги објави и првите материјални докази за скандалот. Се работи за делови од електронската комуникација и од конечниот извештај - десетина страници текст - кои без сомневање откриваат дека наведениите хрватски граѓани биле цел на странски шпиони. Автентичноста на документи ја потврди и самата Весна Пусиќ за „Јутарњи лист“.

- Имав информации дека тие се обидуваат да ме дискредитираат, но тоа на никаков начин не влијаеше на мојата работа и ставови, кои се насочени кон заштита на хрватските интереси, изјавила поранешната потпретседателка на хрватската влада.

Вклученоста на Хрватската безбедносно-разузнавачка агенција (COA)

Другите луѓе што се споменуваат како цел на операцијата не се подготвени да зборуваат за случајот. Поранешниот министер за економија Иван Врдољак, рече дека за тоа кажал сè

што има да каже, додека членовите на Управниот одбор на ИНА, Давор Мајер, Иван Крешиќ и консултантот за нафта Јасминко Умичевиќ изјавија само дека немаат коментар. Таа нерасположеност не нè чуди, со оглед на фактот дека тоа е операција во која, наводно, била вклучена и Хрватската безбедносно-разузнавачка агенција, и тоа во процесот на арбитража и во преговорите каде што постојат голем број доверливи информации и објавувањето на деталите за случајот би можело да ги компромитира. Сепак, од документите што ги поседува „Јутарњи лист“ и од некои неофицијално собирани информации можно е да се реконструираат некои сознанија за тоа кои се луѓето што ја воде акцијата, кои биле нивните цели, мотиви и методи.

Иако на документите нема никакви ознаки, со оглед на повеќе детали, сосема е извесно дека нарачателот доаѓа од Унгарија или дејствува во име на некои од тамошните локални институции или компании. Според неофицијални информации, операцијата почнала со ангажирањето на една приватна британска компанија за „деловно разузнавање“, инаку позната по

FINAL REPORT
Ivan KREŠIĆ, Davor MAYER and Jasminko UMČEVIĆ

General information:

1) First name: Ivan
Last name: KREŠIĆ
Personal identification number (OIB): [REDACTED]
Address: [REDACTED]
Function: Board member in INA d.d. Zagreb, Croatia

2) First name: Davor
Last name: MAYER
Personal identification number (OIB): [REDACTED]
Address: [REDACTED]
Function: Board member in INA d.d. Zagreb, Croatia

3) First name: Jasminko
Last name: UMČEVIĆ
Personal identification number (OIB): [REDACTED]
Address: [REDACTED]
Function: owner and director of company OIL AND GAS CONSULTING d.o.o. Zagreb, Croatia

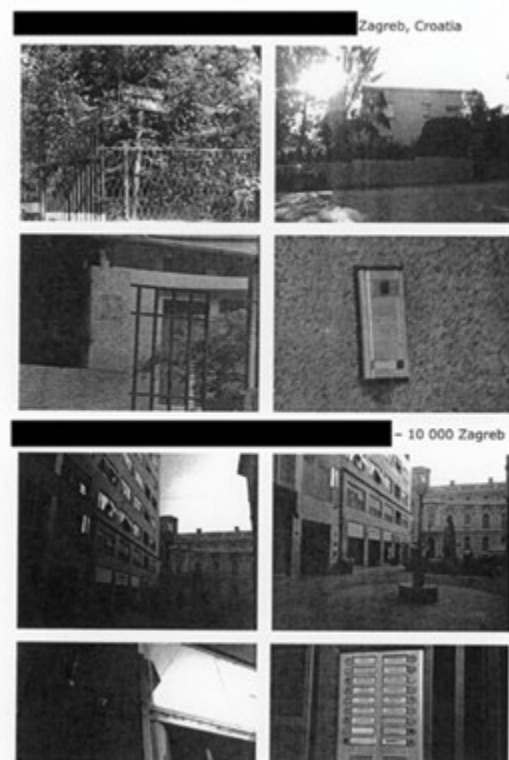
During investigation, investigator visited addresses where Davor MAYER and Jasminko UMČEVIĆ have residence, same as location of company OIL AND GAS CONSULTING d.o.o. headquarters, at Frane Petrića

Крајната цел на акцијата

За некои од целите истражителите собирале информации за нивниот приватен живот и за семејството, ги снимале нивните домови, а постојат и индикации дека се незаконски следени. Во случајот на Роберт Јежич - клучен сведок во случајот на „ИНА - МОЛ“ - особено се барале информации за неговата здравствена состојба - дали боледува од рак и од каков вид. Имајќи го предвид тоа, како и фактот дека како цели се наведени Мајер и Крешиќ - важни сведоци на обвинителството во судењето на поранешниот премиер Иво Санадер во процесот „ИНА - МОЛ“ - се поставува прашањето дали „негативните информации“ би имале некакво влијание на судскиот процес. За тоа може само да претпоставува, додека поверојатно е дека главниот интерес, сепак, бил арбитражниот договор.

При тоа, изборот на „целите“ е многу индикативен. Покрај веќе споменатите Мајер и Крешиќ, кои сведочеа во рамките на арбитражниот процес, под надзор бил и Јасминко Умичевиќ, чијашто нафтена компанија учествувала во изработка на деловните студии на ИНА - доверливи документи во кои се анализира работењето на ИНА од влезот во сопственичката структура на МОЛ до почнувањето на арбитражната постапка и на кого му е одредена штета за запирање на развојот на ИНА. Тој документ е еден од главните докази на хрватските обвиненија за арбитражата, но со месеци во Хрватска се водеше жестока битка околу него. Имено, во тој обемен документ, освен пресметувањето на штетите што ги претрпела земјата како акционер, детално се развиени сценарија и стратегии за преговорите на хрватската влада и на МОЛ и затоа е разбирливо дека се одбиени сите барања на унгарската страна да им се дадат студиите на увид. Врдољак го одбил и барањето на хрватскиот претседател на Надзорниот одбор на ИНА, Синиша

7, HR – 10 000 Zagreb, Croatia. Residence of Ivan KREŠIĆ was not visited since he lives in city of Rijeka.

Петровиќ, да му се достават студиите, плашејќи се, најверојатно, дека на тој начин ќе дојдат во рацете на членовите на МОЛ во тоа тело.

Дали е можно дека токму тој документ - прогласен за државна тајна - бил крајната цел на истражителите? Во тој контекст индикативно е дека дел од операцијата се извршувала и во Словенија, каде што се наоѓа канцеларија на Бранко Жибрет, регионален директор на глобалната консултантска фирма „А. Т. Керни“, која беше главен автор на тајната студија на ИНА и која со своите совети учествувала во креирањето на стратегиите на хрватскиот преговарачки тим. Сепак, во достапните документи словенечкиот дел од операцијата не се споменува. Не се споменуваат ниту - што е уште еден важен детал - целиот спектар на хрватски функционери што биле вклучени во односот на владата кон ИНА.

Така, на пример, истражителите воопшто не се занимавале со третиот хрватски член на Управниот одбор на ИНА Нико Далиќ, ниту со членовите на Надзорниот одбор, па ни со Симиша Петровиќ, претседателот на тоа тело и личен пријател на тогашниот премиер Милановиќ, кој, несомнено, е влијателна личност.

Во документот не се споменува ни Младен Пејановиќ, тогашниот шеф на Државниот завод за управување со државен имот, кој покрај Врдољак беше вториот член на владиниот тим во преговорите со МОЛ. Зошто тие не се оценети како интересни „цели“ може само да се претпоставува. Од друга страна, ако новата влада е запозната со овој случај - а се верува дека СОА ја известила за тоа - тој факт фрла сосема нова светлина на одлуката за продолжување на мандатот на постојните членови на хрватската нафтена компанија ИНА, како и на цврстиот став кој владата, според изјавите на Боже Петров, го заземе за односите и за арбитражата со МОЛ.

Меѓудржавен инцидент

Тој инцидент, ако се работи за поранешната влада, сигурно нема да ѝ помогне на прокламираната политика за враќање на довербата меѓу Хрватска и Унгарија, особено во услови на зголемени тензиите поради претстојниот крај на спорот за арбитражата. За Хрватска, сепак, е важен фактот дека преку работењето на нејзиниот безбедносен систем, вторпат во една година, по случајот со Словенија, спречила нелегална манипулација во арбитражните спорови и на тој начин е заштитен националниот интерес.

„Тоа не е единствената акција поврзана со ИНА“

Иако за тоа не постои писмен доказ, повеќе извори потврдија за „Јутарњи лист“ дека разузнавачките операции против Весна Пусиќ, Врдољак и другите не се единствените што се презеле во врска со случајот „ИНА – МОЛ“. Наводно, со еден од главните протагонисти во целата приказна во текот на преговорите во повеќе наврати контактирал и го посетувал некој оперативец од странска разузнавачка служба со унгарско име, претставувајќи се како бизнисмен и посредник меѓу заинтересираните инвеститори за купување на акциите на ИНА, а со цел за регрутирање и подоцна дискредитација на хрватските соговорници.

Меѓутоа, неговото доаѓање беше проследено од хрватските безбедносни служби и цело време беше под надзор. По неколку неуспешни обиди, „инвестицискиот посредник“ се откажа од акцијата и никогаш повеќе не се појави. Од добро информирани кругови дознавме дека е можно тие активности да бидат откриени на следното сослушување за арбитражата ИЦИД во Вашингтон. ■

Извор | „Јутарњи лист“
Превод | Ана Џеџаноска

РЕСЕН ДОБИ ОБЈЕКТ ШТО ГО ПРОМОВИРА НАШЕТО КУЛТУРНО И ИСТОРИСКО НАСЛЕДСТВО

СПОМЕН-ДОМОТ НА ТАТАРЧЕВИ НЁ ПРЕНЕСУВА ВО ГРАДСКОТО ЖИВЕЕЊЕ НА РЕСЕН ВО 19 ВЕК

Музејската поставка содржи неколку модели на презентација на историското минато: оригинални артефакти, документарен материјал, уметнички слики, восочни фугури, документи, фотографии, лични предмети, материјал низ кој може да се проследи историското време и борбата исполнета со прилив и одлив на патот кон македонската слобода и државност, рече Елизабета Канческа-Милевска

Пишува | Невена Појовска

Центарот на Ресен доби нов изглед. Таму денонвиве беше отворена Спомен-куќата на Христо Татарчев. Се родил во богатото трговско и банкарско семејство Татарчеви, на 16 декември 1869 година во Ресен, град кој тогаш бил во Османлиска империја. Основно образование учел во родниот град,

а потоа се префрлил во Брацигово и во Пловдив, во Бугарија.

■ **Слободниот живот во Брацигово, политичките борби во Пловдив, ученичките бунтови, слободно проповеданите социјалистички идеи, соединувањето на Тракија со Бугарија што го преживеав во**

Пловдив, сето тоа влијаеше кај мене да се формира посебен светоглед за слободата на човекот и на народите - ќе рече Татарчев за овој период од својот живот.

По завршувањето на средното образование заминува на дошколоување во Цирих, а потоа и во Берлин, каде што се стекнува со докторска диплома во 1892 година, а дипломската работа му била на тема „Професионални неврози“. Татарчев е еден од основачите на Македонската револуционерна организација и нејзин прв претседател. Неговата родна куќа во Ресен е обновена и реконструирана, збогатена со восочни фигури, со мебел и со детали кои му припаѓале на семејството и конечно е пред очите на јавноста.

■ **По долгото едностолетно патешествие низ туѓите**

простори, големиот син на Македонија, д-р Христо Татарчев, духовно се враќа во својата вистинска татковина, во својот роден Ресен. Спомен-домот на Татарчеви ќе биде трајно сведоштво за животот и за делото на еден од основачите на Македонската револуционерна организација и нејзиниот прв претседател, големиот борец за остварување на македонската слобода, д-р Христо Татарчев. Овој спомен-дом и сите содржини кои се презентирани во него се богатство кое ќе се вгради во едукацијата на сите генерации, богатство од кое сите ние ќе црпиме чувство на гордост, љубов и почит кон татковината и нејзиното минато - вели Министерката за култура, Елизабета Канческа-Милевска.

Ресенчани се сеќаваат дека просторот на куќата со години сто-

ел запуштен и обраснат со дива вегетација.

■ Бидејќи куќата е во самиот центар на градот, сметам дека со изградба на куќата се облагороди и Ресен и доби еден објект што ќе го промовира нашето културно и историско наследство и ќе биде основа за развој на културниот туризам во нашиот град - вели градоначалникот Ѓоко Стрезоски.

Архитектонското решение, внатрешноста и целокупната музејска поставка на Спомен-домот на Татарчеви, придонесоа Ресен и Република Македонија да добијат еден нов културен дом, во кој е содржана идејата да се претстават најзначајните личности од историјата на Македонската револуционерна историја кои се поврзани со животот и со делото на Христо Татарчев, како и личности кои потекнува-

ат од овој крај и кои со своите интелектуални и дипломатски потенцијали ја одбележале балканската историја.

За изградбата на објектот бил надлежен Завод и музеј - Битола.

■ Таа ги има стилските карактеристики и амбиентот на куќа со фолклорна архитектура типична за 19 век. Проектот беше изработен врз основа на документација за објект што веќе го нема. Објектот, кој бил прогласен за значајно културно наследство со особено историско значење, беше урнат во 2004 година - велат од Завод и музеј - Битола.

Предметите, документите и сè она што е сместено во Спо-

мен-куќата, било набавено по пат на откуп и со помош на потомците на Татарчев, и на тој начин станало дел од музејската поставка.

■ Самата музејската поставка содржи неколку модели на презентација на историското минато кои веќе станаа уникатна практика во македонската музеологија: оригинални артефакти, документарен материјал, уметнички слики и восочни фигури. Сепак, фундаментот на историското сведоштво е презентираниот богат архивски материјал, документи, фотографии, лични предмети, материјал низ кој може да се проследи историското време и борбата исполнета со приливи и одливи на патот кон македонската слобода и државност - подвлече Канческа-Милевска.

Внатрешноста на Спомен-домот на Татарчеви е амбиентално благородена со оригинални предмети од куќата на Татарчеви кои нè пренесуваат во градското живеење на Ресен при крајот на 19 и почетокот на 20 век, со уметничкиот портрет на д-р Христо Татарчев и со три големи сликарски композиции кои бележат значајни историски моменти - Ресенското советување на Македонската револуционерна организација во 1894 година, Ресенската чета на војводата Славејко Арсов, која

била заштитник на локалното население и на крајот, последното заминување на Христо Татарчев од родната земја.

■ Музејската поставка е збогатена и со осум восочни фигури, на д-р Христо Татарчев и на Дамјан Груев, на учесниците на ресенското советување: Анастас Лозанчев, Атанас Мурџев и Георги Пешков, како и на тројцата познати ресенчани, Трајко Китанчев, поет, учител, деец и доследен борец за македонската слобода како и Андреј Љапчев и Симеон Радев, личности кои достигнале врвна политичка

кариера во бугарската држава и кои можат да се третираат како личности од балканската историја - истакна Канческа-Милевска.

Во реализацијата на проектот за целосна обнова на „Куќата на Татарчеви“ е вложена голема енергија, љубов и многу посветеност. Автори на идејниот концепт за уредување на музејската поставка се проф. д-р Виолета Ачковска и доцент Теон Џинго, автор на идејното решение за внатрешноста е Валентин Светозарев, а уметниците Тенев, Андов и Димитровски ги изработиле уметничките слики. ■

КОНВУЛЗИИТЕ СЕ ЕПИЛЕПТИЧНИ НАПАДИ, НО НЕ СЕ ЕПИЛЕПСИЈА

Фебрилните конвулзии настануваат од покачена телесна температура. Најголем дел од фебрилните конвулзии кај децата се од бенигна природа и затоа се наречени едноставни фебрилни конвулзии. Постојат и сложени фебрилни конвулзии кои се појавуваат до шестмесечна возраст и имаат друга етиологија, а фебрилноста е само провокативен фактор, вели д-р Чепреганова-Чанговска

на комплексно парцијални напади, а генерализираните на тонични, клонични, атонични, миоклонии, абсанси. Генерализираните напади се најчести кога болниот има целосно губење на свеста, со генерализирани грчеви на мускулите на екстремитетите и на вилицата, кога може да го гризне јазикот и неволно да се измокри. Парцијалните напади може да бидат едноставни и комплексни. Кај комплексните доаѓа до нарушување на свеста. Овие напади зависат од локализацијата на епилептичното жариште, затоа се наречени и фокални напади, со честа еднострана моторна или сензитивна симптоматологија.

■ **Какво невролошко заболување е епилепсијата?**

ЧЕПРЕГАНОВА-ЧАНГОВСКА: Епилепсијата е релативно често невролошко заболување и по своите карактеристики претставува сериозен медицински и социјален проблем. Таа е концептуално дефинирана во 2005 година од Интернационалната лига за борба против епилепсија (ИЛАЕ) како заболување на мозокот карактеризирана со долготрајна предиспозиција која генерира епилептични напади. Според дефиницијата на Светската здравствена организација (СЗО), епилепсијата е дефинирана како мозочна хронична болест која има различни етиологии и која се карактеризира со рекурентни кризи врзани за ексцесивно празнење на мозочните неврони.

■ **Какви видови епилептични напади постојат?**

ЧЕПРЕГАНОВА-ЧАНГОВСКА: Главно, поделбата е на фокални и на генерализирани епилептични напади и во зависност од тоа дали е засегната свеста, фокалните ги делиме на едноставно парцијални и

■ **Постојат ли ризик-фактори за појава на епилепсија?**

ЧЕПРЕГАНОВА-ЧАНГОВСКА: Најчести фактори за појава на епилепсијата се цереброваскуларни болести, тумори, АВ малформации, инфекции, прекумерно консумирање алкохол, посттравматски епилепсии (кои настануваат како последица на тешка повреда - сообраќајни незгоди, пад од височина, удар со тап или со тврд предмет во главата... Понекогаш и по лесна траума на главата - интервалот на појава на напад по траума изнесува од една недела до 7 и повеќе години). Ризик-фактори се и вродени нарушувања во развојот (интраутерини), нарушувања во развојот на крвните садови, вродени оштетувања, инфекции, нарушувања на миграцијата на невроните, породилна (неонатална траума). Во детската возраст тоа се повреди на глава, инфекции, тумори, итн., а кај возрасните

најчестите фактори се мозочни удари, повреди на глава, интоксикации, консумирање алкохол, дегенеративни болести, тумори, итн. Според ова, најризични се малите деца (поради нематурираниот мозок и наследноста) и постарата популација, поради васкуларните и дегенеративните болести.

■ **Дали епилептичните напади се лекуваат еднаш засекогаш?**

ЧЕПРЕГАНОВА-ЧАНГОВСКА: Доколку пациентот е без напади пет години, а истовремено пие антиепилептична терапија и електроенцефалограмот е уреден, треба да се размислува за постепено намалување на терапијата (во договор со својот доктор), во спротивно терапијата може да остане во текот на целиот живот.

■ **Можно ли е, да кажеме, условно здрави лица во поодминати години, првпат да добијат епилептични напади?**

ЧЕПРЕГАНОВА-ЧАНГОВСКА: Кај постарата популација васкуларните и дегенеративните болести се единствената причина за епилептичен напад. Тоа се т.н. симптоматски епилепсии, кои според новата терминологија се нарекуваат и структурно или метаболни епилепсии. Дефиницијата за симптоматски епилепсии е кружна во структурните или во метаболните промени во мозокот. Постојат и криптогени епилепсии, или т.н. непознати епилепсии, причината за нивното настанување не е позната. Ако не е генетска или симптоматска епилепсија, се преферира да се каже дека причината е непозната.

■ **Дали грчевите кај бебињата при висока температура треба да ги загрижуваат родителите дека тоа дете подоцна може да добива епилептични напади?**

ЧЕПРЕГАНОВА-ЧАНГОВСКА: Фебрилните конвулзии настануваат од покачена телесна температура. Конвулзиите се епилептични напади, но не се епилепсија. Најголем дел од фебрилните конвулзии кај децата се од бенигна природа и затоа се наречени едноставни фебрилни конвулзии. Постојат и сложени фебрилни конвулзии кои се појавуваат до шестмесечна возраст и имаат друга етиологија, а фебрилноста е само провокативен фактор. Тој процент на конвулзии е многу мал. ■

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фото | Александар Ивановски

Според дефиницијата на Светската здравствена организација (СЗО), епилепсијата е дефинирана како мозочна хронична болест која има различни етиологии и која се карактеризира со рекурентни кризи врзани за ексцесивно празнење на мозочните неврони. Епилепсијата е релативно често невролошко заболување, а најчести фактори за појава на епилепсијата се цереброваскуларни болести, тумори, АВ малформации, инфекции, прекумерно консумирање алкохол, посттравматски епилепсии кои настануваат како последица на тешка повреда - сообраќајни незгоди, пад од височина, удар со тап или со тврд предмет во главата, вели доцент д-р Татјана Чепреганова-Чангова невролог во клиничката болница „Ацибадем Систина“.

ЛИМИТРОФНА ЗОНА МЕЃУ МАКЕДОНСКИОТ И ГРЧКИОТ ЕТНИКУМ ВО ОСМАНЛИСКА МАКЕДОНИЈА (грчки позиции)

Во контекст на темата што ќе ја разработуваме во овој текст, прво би се осврнале на терминот лимитрофна зона. Имено, истиот означува гранична зона во која се мешаат, односно преклопуваат, два или повеќе етникума на определена поширока територија, која во одреден историски период може да претставува административна област; историска територија врз основа на која одреден ентитет се повикува и го гради својот национален идентитет; или, пак, претставува политичко-правен, државен и национален субјект. Оттука, во овој случај, станува збор за најјужниот дел на историска Македонија, кој во периодот на османлиската доминација претставувал лимитрофна зона меѓу македонскиот и грчкиот етникум

ционалната програма (Мегали идеја). Сепак, Евангелос Кофос потенцира дека „**имало и такви кои останале верни на Вселенската патријаршија**“ во северната зона, алуирајќи на „грчко население“, но и дека истите „не можеле да ја сменат севкупната слика“.

Јужната и средната географска зона, всушност, го претставувале јужниот дел на Македонија. Ако јужната зона се сметала за

„грчка“, во која грчкото влијание не било доведено во прашање, тогаш во средната зона било неопходно да се вложат максимални напори со цел да се потиснат останатите пропаганди и во истата целосно да преовлада елинизмот. Јужната граница на јужната зона од запад на исток ја опфаќала османлиско-грчката пограничната линија, движејќи се кон исток по егејското крајбрежје, додека северната граница, која во суштина била замислена гранична линија меѓу јужната и средната зона, се протегала по линијата на планината Пинд - Костур и во насока на градовите Бер - Солун - Серез - Драма. Оваа зона, во која најголем дел од христијанското население го говорел грчкиот јазик и црковно припаѓал кон Цариградската патријаршија, од грчката политика се сметала за „неспорно“ грчка. Па така, грчкиот конзул во Битола, П. Логотетис, во еден меморандум од 2 јули 1880 година потенцирал дека овој дел од Македонија бил „чисто елинофон и има целосна и стабилна [грчка] национална свест“, додека грчката историчарка Софија Вури констатира дека „само јужната зона 'искрено' се смета за грчка“. Исто така, во овој дел егзистирале влашки и албански православни енклави, кои грчката пропаганда без двоумење ги ставала во својот етнички корпус.

Како и да е, најспорна, гледано од грчки аспект, била средната зона. Според извештајот под бр. 275 од 1 јули 1880 година испратен до грчкото МНР, грчкиот конзул Логотетис на следниот начин ги определил границите на оваа зона: на север минувајќи од запад кон исток од Охридското Езеро - Крушево - јужно од Прилеп или северно од Битола и потоа по линијата сè до реката Места, оставајќи ги внатре во зоната градовите Струмица, Петрич, Мелник и Неврокоп. На југ започнувала од планината Грамос, опфаќајќи ја половина од костурската каза, јужно од Лерин и Воден, северно од Кожани, Солун и Халкидики, сè до Серес и Драма. Конкуренцијата од останатите религиозно-образовни

пропагандни институции, а подоцна и појавата на македонското револуционерно движење, претставувале главна причина што грчките национални фактори уште во тоа време не ја прогласиле за „грчка“ средната зона на Македонија. Исто така, неможноста во османлиски контекст да се воспостави кодифициран народен јазик (венкуларен) кај доминантното македонско христијанско население, како и кај влашкото и албанското, претставувале дополнителен бенефит, пред сè кај грчките фактори, кои претендирале кон сите три претходно наведени етникуми. Оваа ситуација ја користеле и бугарската и српската пропаганда, кои, исто така, биле насочени кон македонското христијанско население. Кофос анализирајќи ја средната зона, за која мора да признае дека била „деликатна“, непосредно ни го пренесува начинот на дејствување на грчката политика во тоа време. Најпрвин тој тврди дека во овој дел живееле „**полиглоти, мешано христијанско население, главно славофоно во селата и елинофоно и влахофоно во градовите и гратчињата, и со делови од албанофоно население**“.

Кофос врз основа на доверливите конзуларни извештаи констатира дека „**гркофоните, албанофоните и влахофоните биле гледани како дел од грчката национална идеја**“, додека „**славофоните биле отворен случај**“. Последните тој ги дели во три подгрупи: првата биле поддржувачи на елинизмот, потоа следувале симпатизерите на бугарската национална идеја и третата и најголема, а воедно и флуидна подгрупа, била онаа во која најчесто припадниците ги менувале двете претходни подгрупи и „**сè уште немале конкретна национална оријентација**“. Оттука, јасно се забележува која била целната група на грчката пропагандна политика и кон кој дел од христијанското население во Македонија „се кршеле копјата“ меѓу балканските нации-држави во напорите да се инсталира сопствената национална идеологија.

Грчките територијални претензии во периодот по Големата источна криза се протегаа до границите на средната гео-

графска зона на Македонија. Историчарот Константинос Папаригопулос признавајќи дека доминантно во оваа зона било словенското население, предлагал засилување на напорите во насока истите да ја „почувствуваат грчката свест“, како и засилување на пропагандните акции до северните граници на територијалните претензии на грчкото кралство. Во годините што следувале, покрај дејствувањето на „мирната“ грчка црковно-просветна и економска пропаганда до границите зацртани со Мегали идеја, од последната деценија на 19 век, а посебно за време на грчката „Македонска борба“ (1904-1908), постоела тенденција и на вооружен начин да се означат територијалните претензии на грчката држава. За време на четничката интервенција во Македонија на грчката Етники етерија во 1896 година, одредени грчки чети пред да бидат разбиени од османлиските власти на север стигнале до Мариово и Демир Капија.

Грчкиот андартски водач Јоанис Каравитис во своите спомени за грчката „Македонска борба“ во неколку наврати ја нагласил линијата на националните претензии на грчкото кралство. Во една дискусија во селото Желево (Леринско) со еден од грчките митрополити во Македонија, Каравитис, одбивајќи ги претензиите на Србите на деловите од Македонија кои требало да влезат во проширената грчка држава, нагласил: „**И Србите треба да сфатат дека ние ги поставуваме нашите национални граници од Охрид - Крушево или Бабуна, или мостот на Црна, меѓу Битола и Прилеп, и оттаму југоисточно, со гранична точка од Црна до источно од Мариово и понатаму со линија да ја опфаќа Гевелија и Струмица. Ова да го имаат предвид за да нема недоразбирања во иднина. Сега кога ќе го исчистиме просторот од комитите, нема значење, задолжително дека ќе ги убиеме и нив, секако идната пролет ќе стигнеме до Крушево**“.

(Продолжува...)

Пишува |
д-р Димишар Љоровски Вамваковски

Продолжува од претходниот број

Лимитрофната зона или граница која имаме за цел да ја определиме меѓу македонскиот и грчкиот етникум во османлиска Македонија, денес е дел од државната територија на Република Грција и во најголем дел претставува, со исклучоци на мали енклави од малцински групи, кои патем речено не се признаени од официјална Атина, национално и религиозно хомогена територија. Меѓутоа, кон крајот на 19 и почетокот на 20 век ситуацијата во јужниот и централниот дел од територијата на османлиска Македонија била многу поразлична од денешната во поглед на етничката структура на населението. Сепак, пред да преминеме кон оцртување на лимитрофната зона, ќе ја претставиме грчката позиција во тој период кон територијата на Македонија.

Грчките национални идеолози и историчари од тој период врз основа на „општите карактеристики“ на христијанското население на Македонија, зад кои се криеле националните претензии, по Големата источна криза (1875-1881) ја делат Македонија на три зони - северна, средна и јужна.

Ако во почетокот територијалните претензии на грчката држава биле базирани на „оригинални“ аргументи за грчкиот карактер на населението во цела Македонија, тогаш по 1880 година тие ја губат важноста, најпрвин како резултат на појавата на сесловенството, а потоа и на бугарските претензии и на инсталирањето на бугарските пропагандни институции во османлиска Македонија. Така, според грчкиот историчар Константинос Вакалопулос во северната зона, која се протегала на север од Шар планина до Рила, а на југ до линијата Охрид - Крушево - Велес - Струмица - Мелник - Неврокоп и завршувала на Родопите, „живеело словенско население, кое од средината на 19 век се совпаѓало [со претензиите на] бугарското национално движење и од 1870 година формално преминало во прегратките на Егзархијата. Ова население зборува еден јазичен идиом кој бил сроден на бугарскиот јазик“. На овој начин, грчката држава користејќи ги наведените аргументи за одредување на етничката припадност на христијанското население - црковната припадност и сличноста, но не и идентичноста, на бугарскиот јазик и македонските дијалекти во северна Македонија - ја отстапува северната зона во бугарската сфера на влијание, со што тој дел од Македонија бил отпишан од на-

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

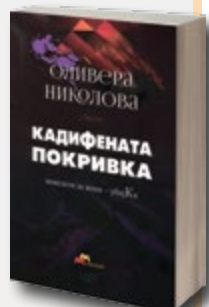

1

Јас сум љубов
Илина
Вебран

2

**Каdifена
покривка**
Оливера
Николова

3

**О, тоа сте Вие
господине Памук**
Трајче
Кацаров

4

**Парада на
марионетките**
Евгениј
Хоуп

5

**Жива меѓу
мртвите**
Моника
Димитровска

**ПО ОСВОЈУВАЊЕТО „ЗЛАТЕН РЕМИ“ ВО ТЕКСАС, МАКЕДОНСКАТА
РЕЖИСЕРКА ДОБИ УШТЕ ЕДНО ВИСОКО ПРИЗНАНИЕ ОД ВАНКУВЕР**

Филмот „Влакна“ на Елеонора Венинова - најдобар трилер на фестивалот во Канада

Награда на интернационален фестивал е, дефинитивно, голема работа, но награда за соодветниот жанр, кој сум се трудела да го совладам низ годините, е уште поголемо признание за мене, вели Венинова

Филмот „Влакна“ на Елеонора Венинова деновиве ја доби наградата за најдобар трилер на престижниот Канадски интернационален филмски фестивал што се одржува во Ванкувер. Оваа крими-сторија на македонската режисерка по вторпат се закити со високо признание откако пред две години освои „Златен Реми“ во категоријата за краток трилер / мистерија на 47. издание на фестивалот „Ворлдфест Хјустон“ во американската држава Тексас.

Признанието ми доаѓа, буквално, не само за сите филмови од овој жанр што ги изгледав, туку и за стилот на пишување што го учев во Лос Анџелес, затоа што тој, да речеме, е токму за ваков тип филмови – со градење исчекување, со мистерија. Впрочем, награда на интернационален фестивал е, дефинитивно, голема работа, но награда за соодветниот жанр што сум се трудела да го совладам низ годините, е уште поголемо признание за мене - вели Венинова.

Во оваа крими-сторија, чијшто продуцент е Небојша Илиевски и каде што станува збор за една детективка што истражува убиство на мало девојче со влакно како

клучен доказ во случајот, главните улоги ги толкуваат македонската актерка Ирена Ристиќ и Бојан Жировиќ од соседна Србија. Во филмот играат и Слаѓана Вујошевиќ, Марија Арсенкова и Трајче Црвенков. Директор на фотографија е Димо Попов, автор на музиката - Дејан Спасовиќ, за сценографијата се погрижија Филип Велковски и Никола Ангелковски, монтажата е на Бошко Столиќ, а изборот на костими го направи Верица Андреевска – Спасовиќ.

Инаку Елеонора Венинова неодамна со „Прасето што сакаше да биде птица“, цртаниот филм на македонската продукција ОХО, стана финалист на престижниот светски фестивал за детска телевизиска продукција „Меѓународен натпревар за младите“ (Prix Jeunesse International) што се одржува во Минхен, Германија. Во очекување на мај и на финалната церемонија што ќе се одржи во баварската метропола, таа ја почна работата врз сценарио за долготражен филм, кој, според нејзините зборови, треба да биде поинаков и од трилерот и од цртаниот филм. Вели дека и понатаму предизвик ќе ѝ бидат и цртаните филмови, но сега ги разгледува опциите на цртани за возрасни, што би било едно друго ниво за неа како творец. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Александар Поповски (1932)

ПЕС

Не ги паметам лицата
Зашто сите беа вкочанет ужас
Паметам еден пес
Меѓу турмата народ
Еден кроток пес
Пред сите истуркан
И како да се имаше за виновен
Сакаше на луѓето да им види очи
Вртеше глава гледаше в нивни лица
Сите насолзени барајќи
Со свои очи алајќи
И пак вртеше де лево де десно
Со погледи видливи како да сакаше
Тоа сите да го забележиме
Сите до еден да сфатиме
Дека тој е кроток пес умен умилен
Дека нема вина не е таа кај него
И кога тоа разбирање
За неговата состојба
Не го најде кај оние
Кој најмногу ги сакаше
Дека луѓето не му возвратија
Оти не разбрале што сака
да им каже
Брзо се приближи до мртвото дете
Сведна глава подушка подушка
И насилно се истиска надвор
Од затворениот круг на необјасливоста
И почна да се качува пругоре
Онаму од каде се откачија
Окрвавените рачиња на детето
Таму да ја побара дирата
За причината која го турна детето
Долу во неповратноста

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Даниел и лавовите 1“ на Глигор Чемерски

Глигор Чемерски (1940-2016) беше еден од најзначајните современи македонски уметници. Неговиот стил е инспириран од експресионизмот и од православните икони. „Даниел и лавовите 1“ е негово дело насликано во 2007 година.

Неговото творештво е богато, тој беше сликар, мозаичар, графичар, есеист, академик, првиот македонски уметник што стана почесен член на Руската академија на уметностите. Тој се смета за уметник што ја создаде живата Византија во Македонија. Во свои-

те слики тој е свртен кон нашето поднебје, митолошки осмислени, со лични белези, евоцирајќи мотиви од митологијата, Библијата, родното Кавадарци... ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА

во САД викендов

1	БЕТМЕН ПРОТИВ СУПЕРМЕН: ЗОРА НА ПРАВДАТА BATMAN V SUPERMAN: DAWN OF JUSTICE	Заработка: 51.300.000 \$ Жанр: акција Режија: Зак Снајдер Актери: Бен Афлек, Еми Адамс, Хенри Кавила
2	ЗООТРОПОЛА ZOOPIRIA	Заработка: 19.300.000 \$ Жанр: анимиран филм Режија: Бајрон Хауард, Рич Мур Актери: Џинифер Гудвин, Џејсон Бејтмен, Идрис Елба
3	МОЈАТА ГОЛЕМА ДЕБЕЛА ГРЧКА СВАДБА 2 MY BIG FAT GREEK WEDDING 2	Заработка: 11.200.000 \$ Жанр: комедија Режија: Кирк Џонс Актери: Ниа Вардалос, Џон Корбет, Мајкл Константин
4	БОГ НЕ Е МРТОВ 2 GOD'S NOT DEAD 2	Заработка: 7.600.000 \$ Жанр: драма Режија: Харолд Кронк Актери: Мелиса Џоан Харт, Џеси Меткалф, Дејвид А.Р. Вајт
5	ЧУДА ОД РАЈОТ MIRACLES FROM HEAVEN	Заработка: 7.300.000 \$ Жанр: драма Режија: Патриша Риген Актери: Џенифер Гарнер, Мартин Хендерсон, Кајли Роџерс

НА ЛУЃЕТО НЕ ИМ СЕ ПОТРЕБНИ САМО ТУРСКИ СЕРИИ

Преку трибините од платформата „Про-книжи го умот“ ќе се обидеме да ја вратиме културата на дебата меѓу граѓаните и да ги поттикнеме локалните заедници на активно учество во теми и прашања што го облагородуваат локалниот културен контекст и нивниот живот, пред сè, вели Јовковска, авторка и модераторка на трибините

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фојто | **Александар Ивановски**

Во рамките на „Културните приказни“ на делегација на Европската унија и на Инфо-центарот на ЕУ во Скопје, почна да се одвива „Про-книжи го умот“, платформа за креативен дијалог низ култни европски автори и дела. Првата дебата беше во чест на авторот Ерих Фром и неговото култно дело „Да се има или да се биде“. Темата беше „Антиконсумеризмот во ера на продавање брендови и души“, а учесници во панел-дискусијата беа писателот Гоце Смилевски и писателот и професор Владимир Мартиновски. Авторка на концептот и модераторка на трибините е Ана Јовковска.

■ **Никогаш нема да престанам да верувам дека низ културна репрезентација, дијалог и едукација може да се постигнат резултати во креирање слободно, отворено и креативно општество** – вели Јовковска во интервју за „Република“.

■ **Во април во Скопје го почнувате проектот „Про-книжи го умот“, платформа за креативен дијалог на кој преку трибини и дебати ќе се одбележат неколку јубилеи и годишници во 2016 година. Може ли да ни кажете како е замислен, кој ќе учествува на трибините?**

ЈОВКОВСКА: Некои проекти ми се навистина мевлем за душа. Овој е еден од нив. Идејата ја добив од годишнините во 2016 година на култни книжевни и филозофски дела и ја развив во еден креативен спој на европски автори што извршиле огромно влијание на светската културна историја како Ерих Фром, Валтер Бенјамин, Орвел, Хаксли, Фуко, Лакан и живи дебати на теми што произлегуваат од нивните ракописи, но и од локалниот социо-културен контекст. Главни протагонисти, покрај овие легенди, ќе бидат наши еминентни писатели, уметници, професори, режисери. Проектот е дел од

„Културните приказни“ на делегацијата на Европската унија и претставува серија од дебати што ќе се случуваат во април и во мај во Скопје во Инфо-центарот на ЕУ, но и на различни локации во повеќе градови низ земјава како Битола, Тетово, Велес... Покрај формалниот, дебатен дел, оваа платформа за креативен дијалог го вклучува и моментот на социјализација и на интеркултурна размена, преку одредени специфики на европските култури и традиции како типична музика, храна и пијалаци за одредена земја според потеклото на авторот во фокусот. Значи, креативното дружење е неизбежно.

■ **На кои теми ќе се разговара на дебатите? Најавени беа темите за „Антиконсумеризмот во ера на продавање брендови и души“ и „Технологијата и уметност - револуција или хуманизација“?**

ЈОВКОВСКА: Следната трибина е на тема „Технологија и уметност - револуција или хуманизација“, а во чест на извонредниот Валтер Бенјамин, во Битола, во Центарот за култура на 12 април, вторник, во 20 часот. Говорници ќе бидат познатиот филозоф и естетичар, професорот Иван Џепаровски и културниот работник и истражувач Билјана Тануровска - Кулаковски. Во текот на април и на мај ќе следуваат и

дебати на темите: „Медиумски спектакл и новиот јазик на пропагандата“, „Да се има или да се биде“, „Социјална правда и психологија на езгил“, „Сексуална либерализација, маскулиност и стереотипи во борбата за родова рамноправност“ и други.

■ **Можат ли вакви трибини и дебати да го подигнат на повисок степен културното милје во ова потрошувачко општеството во кое сè помалку има пари за консумирање култура?**

ЈОВКОВСКА: Ваквите проекти за мене се морална обврска или мисионерска работа. Некаков спој меѓу креативното новинарство, културолошките студии, едукацијата или желбата за споделување знаења и постојано учење, етиката и активизмот. Преку трибините од платформата „Про-книжи го умот“ ќе се обидеме да ја вратиме културата на дебата меѓу граѓаните и да ги поттикнеме локалните заедници на активно учество во теми и прашања што го облагородуваат локалниот културен контекст и нивниот живот, пред сè. Никогаш нема да престанам да верувам дека низ културна репрезентација, дијалог и едукација може да се постигнат резултати во креирање слободно, отворено и креативно општество. На луѓето не им се потребни само турски серии, реални емисии и дегардирачки забавни содржини, кои им прават само моментен привид на среќа и на смеа. Радоста е патот на потрагата по смислата. Таа понекогаш се крие и во оревовата лушпа, не блеска од светлечкиот ТВ-екран.

■ **На 8 и на 11 април на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и на Факултетот за драмски уметности ќе се организираат студентски дебати во рамки на проектот „Шекспир живее“, во рамки на одбележување на годишнината на книжевниот гениј Вилијам Шекспир и 400 години од неговата смрт, во организација на Британскиот совет и на Британската амбасада во Скопје. За што ќе се разговара?**

ЈОВКОВСКА: На студентските трибини ќе се разговара на

Ваквите проекти за мене се морална обврска или мисионерска работа

многу теми што се директна инспирација од Шекспировите драми и поеми, а во исто време се значајни прашања и проблеми на денешнината. Моќ и власт, дискриминација, родов идентитет, верска толеранција, морал, комуникација и популарна култура... Вилијам Шекспир, најдобриот британски поет и драматург, ќе биде актуализиран низ неколку тематски целини: „Метаморфозите на Шекспир“ на проф. Рајна Кошка - Хот, „Шекспир и интеркултурната комуникација“ на проф. Антонела Петковска и „Бескраен простор на оревовата лушпа“ на писателот Гоце Смилевски. Трибините се од отворен карактер, почнуваат во 12 часот и се добродојдени сите љубители на Шекспировиот творечки опус.

■ **Пред 10 месеци ја издаде книгата „Пулсот и времето“. Ќе имаш дружба со читателите на претстојниот Саем на книгата. Освен во Скопје, книгата доживеа промоција и во повеќе од десет града низ Македонија. Каков е одзивот, дали „Пулсот и времето“ уште буди заинтересираност кај читателите?**

ЈОВКОВСКА: Да, и пресреќна сум поради големиот интерес за книгата. Нема поголема сатисфакција за авторот од тоа неговото дело добро да комуницира со читателите. Голема обврска и напор ми беше да организирам и да направам преку десет промоции во различни градови низ земјава, но и вистинско задоволство. Ретко кои наши автори го практикуваат тоа затоа што знаеме дека, обично, промоциите се случуваат само во Скопје и, евентуално, во уште едно до две други места, но сметам дека ваквиот потег е во прилог на децентрализацијата на културата за која се залагаме. Кај нас културата е, главно, на маргините и на промоциите ги правев без ниту еден спонзор и иако ми недостигаше финансиска помош, сепак успеавме да покажеме дека кога се сака сè се може. Низ 10 градови во Македонија донесов преку 20 различни промотори и еминентни учесници во панел-дискусија на кои сум им бескрајно благодарна што ми помогнаа во мојот сон книгата да допре до сите вистински читатели, а не само до скопјани. Сите промоции беа многу посетени и со различен концепт. На крајот на краиштата, луѓето што сакаат да ја читаат мојата книга и кои 20 години ме гледале во моите емисии на телевизија, заслужуваат да ме запознаат во живо и да поразговараме на многу заеднички теми. Како медиумско лице, никогаш не сум држела елитистичка дистанца со публиката, па не ми паѓа на памет тоа да го правам ниту во книжевните води. Една таква отворена дружба ќе биде и моето учество на „Саемот на книга“ на 16 април, сабота, во 18.00 часот, во организација на издавачката куќа „Матица македонска“. Се надевам ќе се видиме на „Саем на книга“, а верувам и претходно на некои од моите трибини „Про-книжи го умот“ или, пак, на студентските дебати „Шекспир живее“ на кои очекувам да имаме интерактивна публика. Кога работата ви е љубов, секоја обврска е задоволство. ■

ГЛИГОР ЧЕМЕРСКИ - УМЕТНИКОТ ШТО СЕКОЕ ПЛАТНО ГО НАПАЃАШЕ КАКО МЕЧУВАЛЕЦ

Замина Глигор Чемерски, еден од најзначајните современи македонски уметници. Замина уметникот што секое платно го напаѓаше како мечувалец. Сликач, графичар, мозаичар и есеист. Сликарот што беше единствениот Македонец кому Руската академија на уметностите му укажа чест да го вброи во своите членови. Неговиот стил беше инспириран од експресионизмот и од православните икони.

■ **Чемерски го напаѓа секое платно како мечувалец, го бодеше со заглашувачки удари сè додека ликовите и лиците не се изнедрат под валкањето на четката** - ќе реке Ентони Ф. Јенсен, во 1998 година.

Роден во 1940 година во Кавадарци, Чемерски своето образование го стекнува во Скопје, Белград и во Париз. Академија за ликовна уметност и постдипломски студии завршил во Белград во 1965 година, а како стипендист на француската влада во 1969-1970 година престојувал во Париз. Оттогаш често престојувал и работел во Париз. Последните години е еден од постојаните сликари на „Галерије ду Флеуве“ во Париз.

Од 1959 година до крајот на шеесеттите години интензивно се занимавал и со ликовна есеистика како еден од застапниците на уметничката слобода и интелектуалната победа на повоената модерна. Антологиски есеј му е „Жива Византија“, 1977 година. Првата самостојна изложба ја одржал во 1962 година во Скопје, а потоа следуваат триесетина индивидуални изложби во: Охрид, Струмица, Кавадарци, Белград, Загреб, Будва, Александрија, Париз, Хаг, Вашингтон, Вилмингтон, Феетвил, итн.

Македонското и југословенското сликарство во периодот до 1991 година ги претставувал во Белград, Загреб, Сараево, Љубљана, Дубровник, Пореч, Париз, Рим, Александрија, Истанбул, Софија, Прага, Грац, Букурешт, Москва, Мадрид, Копенхаген, Мексико Сити, Њујорк, Хаг, Даблин, Белфаст, Глазгов... Остварил повеќе монументални дела во Скопје, Вруток, Кавадарци

и во Кочани. Споменикот на слободата во Кочани вклучува мозаични фризови од 320 квадратни метри. За своето сликарско творештво добил голем број најзначајни признанија и награди.

На 4 јуни 2012 година Чемерски станал редовен член на Македонската академија на науките и уметностите, во Одделението за уметност. Пристапната изложба во МАНУ беше насловена „Води и пловидби – Земни плодови“ и на неа беа изложени дела низ кои беше претставено неговото специфично творештво: „Златната“, „Белата“, „Првото утро“, „Првата пловидба“, „Охридските сирени“, „Свети Ѓорѓија и ламјата“, „Ресенските јаболкници“ и многу други, меѓу кои и огромни „Пан“ од шеесеттите години, а беа претставени и четири монументални платна насликани во Вевчани. – Чемерски останува доследен на себе си во текот на целиот свој досегашен опус, а тоа е неговата опшеност, неговата екстаза пред боите и лиците на македонската земја. Од првите почетоци, тој пред себе како да ја поставил задачата да ги изрази, низ средствата специфични за ликовната уметност, суштинските белези на македонскиот простор, неговите органски карактеристики како и трагите што низ него ги посеало минатото. Низ своето творештво тој врши исклучителен спој на модерното сликарство и на нашата, македонска ликовна традиција, покажувајќи ги можностите на таквото проникнување низ доказите за вечната актуелност на некои теми и ликовни постапки - рече академик Влада Урошевиќ во својот текст посветен на оваа изложба.

Во декември 2014 година, во галеријата на Руската академија на уметностите „Зураб Цератели“ во Москва беше отворена неговата самостојна изложба „Настани и знаци на земјата македонска“, во чест на неговата инаугурација во почесен член на Руската академија на уметностите „Императорска“, а на неа беа изложени 43 дела од различни периоди на творештвото на Чемерски. Тој беше првиот македонски уметник на кого му е укажана оваа огромна чест од страна на Руската академија.

По тој повод, претседателот на Република Македонија, Ѓорге Иванов, организирал прием и изложба на делата на Чемерски во својата вила на Водно.

■ **Самото тоа што академик Чемерски е прогласен за почесен член на Руската уметничка академија, „Императорска“, претставува извонреден успех за овој врвен македонски ликовен уметник, но и за македонската уметност и култура. Во изминативе две децении одново ја откриваме долгата историска, духовна, културна и јазична традиција меѓу Македонија и Русија. Традиција што започнува уште во времето на Самуил. Колку што Македонија беше значајна за Русија во 11 век, така Русија беше значајна за Македонија во 19 и во 20 век. Во Русија се инспирираа и дејствувала македонските преродбеници Зографски и Миладинов, Жинзифов и Пулевски. Токму таму работела и дејствувала Мисирков и Чупоски, Димов и Константинович. Со своите дела, тие ја чуваа отворена портата за културна соработка меѓу Македонија и Русија. Низ таа порта денес минува и нашиот ценет академски сликар Глигор Чемерски. Му посакувам уште многу верификации на неговите раскошни дела со што ќе се отвори патот за афирмација на македонската уметност и култура - рече претседателот Иванов.**

Министерката за култура Елизабета Канческа-Милевска изрази задоволство што имаме можност да уживаме во еден мал дел од најдобрите остварувања на Чемерски.

■ **На плејадата интелектуалци им се придружува и првиот Македонец – почесен член на руската академија на уметностите, Глигор Чемерски, кој со својот плоден творечки опус уште еднаш ја потврди космополитската димензија на културата и на уметноста и нејзината моќ да ги обединува земјите и народите** - рече Канческа-Милевска.

Чемерски беше еден од ретките автори што успеаја да остварат монументален опус, но, сепак, до останат верни на своите творечки ориентации. ■

Тој пред себе како да ја поставил задачата да ги изрази, низ средствата специфични за ликовната уметност, суштинските белези на македонскиот простор, неговите органски карактеристики, како и трагите што низ него ги посеало минатото, вели академик Влада Урошевиќ

Пишува | Невена Појовска
Фото | Александар Ивановски

ПРИЗНАВАМ, МИЛЕ МОЈ МИЛЕНЦЕ

Наградата за трајни музички вредности од емисијата „Бекстејџ“, која Росана ја прими неодамна, нè потсети не само на евергринот „Признавам“, туку и на сите тие легендарни дуети што постојано ги слушавме. Стандардните дуети, се чини, заминаа во историјата

Пишува | Марина Косићовска

Како што Сони не може да се спомне без Шер, Сајмон без Гарфанкел, а Натали без Нет Кинг Кол, така македонската музичка сцена не може се спомене без дуетите. Соработки што траеле со години, имиња што заедно

создале нешто многу поголемо од тоа што сами би постигнале, сестри, браќа, сопругници, пријатели. Стандардните дуети се дел од историјата, традицијата и самиот темел на тоа што денес значи македонска музичка историја.

АДРИЈАНА АЛАЧКИ И ИРЕНА СПАСОВСКА

Ако на Маријана и на Росана понекогаш музичко друштво им правеше Тоде, поранешниот сопруг на Маријана, дуото на Адријана Алачки и на Ирена Спасовска се комплетираше и со Горан, поранешниот сопруг на Адријана.

Приватните врски не го спречија успехот на овие соработки, напротив. Деведесеттите години фолк-музиката помина во знакот на овие две дами, кои беа сензација и освежување за тоа време. Настапувајќи на многу фестивали и манифестации, Адријана и Ирена поминаа неколку години како музичко дуо. „Ова е приказна стара“, „Сите пеат, а јас плачам“, „Денес свадба се прави“, „Доста ми се твоите лаги“, „Миле мој Миленце“, „Не ми треба друг“ се само дел од рефрените што ги оставија зад себе.

Покрај песните, публиката ги памети и по нивниот изглед „се само обични не“. Тие експериментираа со облеката, шминката, начинот на изведување, често шокирајќи ја јавноста.

Дуото се распадна пред околу две децении, кога и двете тргнаа

на своја страна, но никогаш не беше потврдено дали пријателските и соработнички, навистина, се скараа или за оваа разделба имаше друга причина.

Денес и двете имаат соло-кариера, а Адријана стана позната и по нејзината емисија за готвење и готвачот на македонски традиционални јадења.

СЕЛИМОВА - ЖЕЛЧЕСКИ

Педесет и пет години Кефсер Селимова твори заедно со својот Ѓорѓи Желчески. Ова брачно-музичко дуо од Македонија, како фолк-дуо почна да постои од 1961 година.

■ Прво почнавме да работиме заедно, а потоа се вљубивме еден во друг. Сите овие години пеаме љубовни песни. Тие нè одржаа - вака Кефсер и Ѓорѓи зборуваа во интервјуто за „Вест“, 2010 година.

Годинава брачната музичка двојка го доби признанието за животно дело на манифестацијата „Златна бубамара на популарноста“, која им е прва и единствена награда добиена во Македонија.

Во нивната богата дискографија имаат издадено 11 албуми и 11 сингл-плочи. Најпознати се по песните „Марија“, „Пуста била меана“, „Врати ми се“, „Љуби ме, љуби ме“...

Приватно, тие се родители на 36-годишната ќерка Ана, која работи како туристички водич.

Денес сликата е многу поинаква. Веќе ретко кој се решава да направи дуо, а пејачите соработуваат само на еден проект или песна наменета за некој фестивал

Денес сликата е многу поинаква. Веќе ретко кој се решава да направи дуо, а пејачите соработуваат само на еден проект или песна наменета за некој фестивал, најчесто како обид да се протгнат на „Евровизија“. Тоа во повеќето случаи е со незначаен успех, не е мерлив со една „Ти“ на Лидија и на Тања Кочовски, „За многу години Македонци“ на Виолета Томовска и на Наум Петрески, па дури и „Немир“ на Каролина и на Тоше Проески.

„Дуле и Коки“ се распаднаа долго пред Душан Љубисавлевик да замине во легендите, Владимир Крстевски - Франц веќе некое време не е „Нокаут“ заедно со Никола Перевски - Пере, останаа Роберт и Панки како „Куку леле“, иако ретко ги гледаме на музичката сцена. Сепак, во музичката историја ќе остане легендарната „Ластовица“, дуото на Владо Јаневски и на Роберт Саздовски.

Единственото стандардно дуо денеска остануваат Владимир Блажев - Панчо и Андреј Ѓорѓиевски, со нивното „ДНК“, како и брачната двојка „Силви бенд“.

МАРИЈАНА И РОСАНА

Сестрите близначки ја почнаа кариерата на само 17 години и веднаш го најдоа своето место меѓу најдобрите. Публиката толку ги памети како единка, што и ден-денес се прават грешки за тоа која беше Маријана, а која Росана.

Маријана Новачевска веќе 24 години живее во Австралија. Таа како забен техничар работи во Мелбурн, каде што живее со својот син Филип и со ќерката Магдалена.

Петнаесет минути постарата Росана, пак, продолжи да ја следи својата пасија, музиката, години откако Маријана замина на другата страна на светот. Сариќ - Тодоровска остави зад себе хитови и како соло-изведувач, а беше дел и од групата „Четири грации“ заедно со Благоица Павловска, Адријана Алачки и Бади Бекир. Неодамна ја прими награда-

та за трајни музички вредности од емисијата „Бекстејџ“.

„Ако не издржам“, „Стој“, „Љубов“... рефрени што потврдуваат дека Маријана и Росана за Македонија засекогаш ќе останат едно. Доказ се сите седенки, настапи, излегувања, дружба со гитара, кои не поминуваат без едногласното пеење на „Признавам“.

■ Ме исполнува прекрасно чувство кога внука ми Ивана ќе ми каже дека по кафулињата сè уште се пушта „Признавам“, дека и ден-денес луѓето ги пеат „Те познавам“, „Едно срце имам душо“ и многу други препознатливи рефрени што останале да сведочат за тоа каква музика и со каков квалитет сме живееле некогаш - рече Маријана во неодамнешната посета на родниот крај.

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекции во „Милениум“

попуст
50
денари
Важи од 8.4. - 14.4.2016

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

КРАЛСТВО БЕЗ КРУНА

ОСТРОВОТ ТАВОЛАРИ, АТРАКТИВНА ДЕСТИНАЦИЈА ЗА ЉУБИТЕЛИТЕ НА НУРКАЊЕТО

Јужно од познатата туристичка дестинација Косата Смералда на Сардинија се наоѓа островот Таволари – најмалото кралство во светот

Пишува | Маја Косићовска

Таволари е остров долг пет, а широк еден километар, кој се наоѓа североисточно од Сардинија, околу една милја од нејзиното крајбрежје.

На островот живеат неколку семејства, а единствените важни објекти, освен куќите, се гробиштата и локалниот ресторан. Островот го управува 83-годишниот поранешен рибар Антонио Бартолеони, кој е и сопственикот на единствениот ресторан на овој остров. Во последните 22 години Бартолеони, кој го има прекарот Тонино, ја управува минијатурната монархија на пет квадратни километри.

Кралството Таволари наскоро ќе прослави 180-годишнина од своето постоење и, всушност, е постаро од Италија за 25 години.

Историјата на овој остров почнала во дамнешна 1807 година, кога Џузепе Бартоле-

они, прапрадедото на Тонино, станал првиот жител на тогаш ненаселениот остров. Џузепе се оженил за две сестри и спас од законската казна против бигамија пронашол токму на Таволари. Џузепе и неговиот мал харем набрзо сфатиле дека островот го делат со редок вид диви кози. Оваа вест набрзо се проширила

до владарот на Сардинија, Карло Алберто, кој во 1836 година го посетил Таволари за да лови невообичаени животни. Откако убил неколку кози, по забавата во негова чест Карло Алберто му го доделил статусот монарх на Џузепе.

Новиот крал наскоро го смислил грбот на семејството Бартолеони и го насликал на сидот на својата кука. Исто така, го нацртал и кралското семејно стебло и на островот изградил гробишта за себе и за своите потомци. Сакал кога ќе почине да

биде погребан со круна зацементирана над неговиот надгробен споменик, таа што никогаш не ја носел додека бил жив.

Во следните години веста за самостојниот остров се проширила низ Медитеранот, а Таволари дури создал и неколку политички пријателства. Џузепе Гарибалди, еден од основачите на Италија, набрзо станал советник на семејството Бартолеони, а тогашниот крал на Сардинија Виктор Емануел Втори во 1903 година потпишал мировен договор со 33 жители на Таволари.

Британската кралица Викторија, која собирала фотографии од светските лидери, наредила бродот на кралската воена морнарица да се закотви во близина на островот за да може екипажот да направи фотографија од „кралското семејство“ на Таволари.

Сликата на кралското семејство од Таволари во златна рамка со години била изложена во Бакинџемската палата со напис: „Најмалото кралство во светот“. Денес огромна копија на оваа фотографија ги краси сидовите на ресторанот на То-

По 126 години, НАТО во 1962 година на Таволари воспоставил база со што ја нарушил независноста на кралството, а една четвртина од островот го направил достапен за жителите

нино, кој има соодветно име „Кралот на Таволари“.

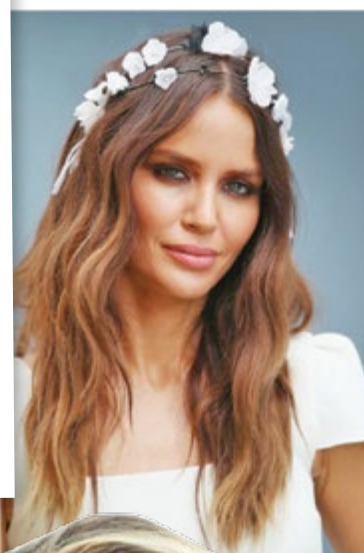
По 126 години, НАТО во 1962 година на Таволари воспоставил база со што ја нарушил независноста на кралството, а една четвртина од островот го направил достапен за жителите

Островото претежно опстојува благодарение на туризмот. Тоа е една од најатрактивните локации за нуркање, каде што посетителите уживаат во подводните убавини на Медитеранот пливајќи покрај желки и китови.

Управувањето со кралството во голема мера е семеен бизнис. Додека кралот и неговиот внук Никола во летната сезона се задолжени за пловење со брод, принцот и идната принцеза Лоредана го водат ресторанот на крајбрежјето на морето.

Таволари денес е вистинско богатство на заштитениот италијански национален морски резерват, кој може да се пофали со исклучително разновидни растенија и животински свет. ■

КАКВИ ФРИЗУРИ СЕ МОДЕРНИ ОВАА ПРОЛЕТ?

Романтика, едноставност, природен изглед и убава и негувана коса се главни карактеристики на пролетните трендови за коса

Кога станува збор за трендовите за фризури за оваа пролет, сè уште владее фризура боб или долг боб, таканаречен лоб. Бидејќи пролетта носи отпуштеност и ноншалантност, и фризури треба така да

изгледаат – како воопшто да не сме се потрудиле да ги направиме. Што се однесува до должината на косата, уште е актуелна должината до под уши или до раменици, во зависност од желбата, но доминира долгата коса.

Што се однесува до бојата на косата, пожелно е да изгледа природно. Во тренд се целосно бела, побелена коса, сива и светлорозова.

Покрај класичниот боб, оваа пролет најголем хит ќе биде таканаречениот неуреден боб, со природни нијанси и со долги густии крмки, потстрижан во степен за да добие волумен и фризура да не биде оптоварена. Втората хит-фризура оваа пролет е со должина на подолг боб, до раменици, потстрижена во рамни линии. Кај таа фризура косата секогаш мора да биде фенирана, инаку сè ќе изгледа неуредно и нездраво.

Оваа пролет не може да помине ниту без ултрамодерните плетенки и тоа во сите облици. Најголем хит се оние по две од секоја страна и оние што се исплетени околу глава. Ќе се носи и едноставната, една плетенка.

Сепак, најмногу се носат фризури со две плетенки бидејќи тие изгледаат добро на секоја коса. Ако должината на косата ви е куса, можете да вметнете додаток за да ја добиете должината што ја сакате и ќе имате совршена пролетна фризура. ■

ДРУ БАРИМОР

Целосно име:

Дру Блајт Баримор

Родена на:

22 февруари, 1975 (41 г.)

Калвер Сити,
Калифорнија, САД

Професија:

актерка, авторка,
режисерка, манекенка,
продуцентка

Активна од:

1978 година

Деца: 2

Дру Баримор е американска актерка, авторка, режисерка, манекенка и продуцентка. Таа е потомок на семејството Баримор од познати американски актери и е ќерка на актерот Џон Баримор. Дру првпат се појавила во реклама кога имала единаесет месеци. Во 1980 година дебитираше во филмот „Променети состојби“. Во 1982 година, го привлече вниманието на јавноста со улогата на Гerti во „Вонземјанецот Е.Т.“ на Стивен Спилберг и за брзо време стана една од најпрепознатливите детски актерки во Холивуд.

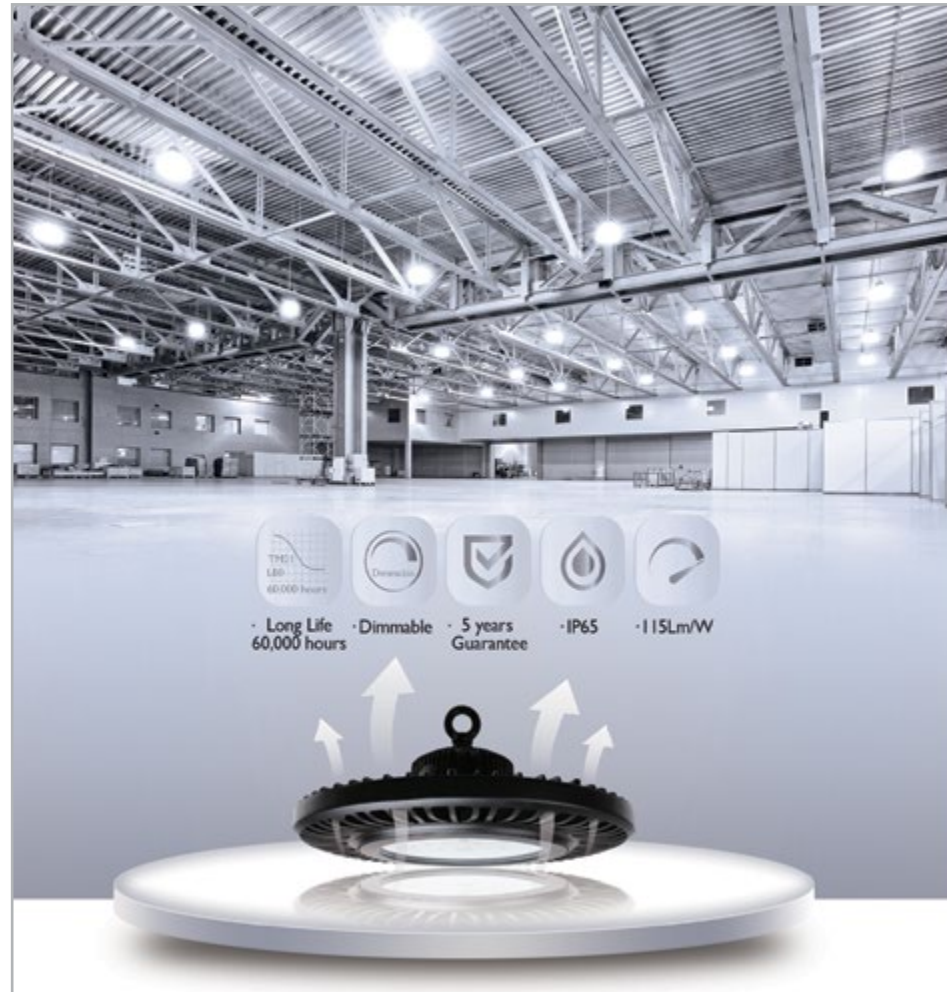
Во 1990 година Дру ја напиша автобиографијата „Изгубено-то девојче“. Таа успешно ја направи транзицијата од детска ѕвезда во возрасна актерка со голем број филмови, вклучувајќи ги „Ајви“ (1992), „Лоши девојки“ (1994), „Без момци“ (1995), „Вресок“ (1996), „Сите велат те сакам“ (1996), „Пејач на свадби“ (1998), „Чарлиевите ангели“ (2000, 2003), „50 први состаноци“ (2004), „Музика и стихови“ (2007), „Сите се добро“ (2009), „Врска на далечина“ (2010), „Семеен хаос“ (2014), „Веќе ми недостига“ (2015) итн. ■

Цитати:

- „Животот е многу интересен... на крај, некои од вашите маки стануваат вашата најјака страна.“
- „Никогаш не жалам за ништо. Секој детаљ од вашиот живот ве направил да бидете тоа што се денес.“
- „Постои нешто ослободувачко кога не се преправате. Дозволете си да се посрамите. Ризкувајте.“

Преод | Ана Цвешаноска

LED BAY LIGHT - LOTUS

Full Range Industrial Lighting Solutions
Power: 40W - 230W

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

www.i-impuls.com.mk

www.sheenly.com

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

АЛЕРГИИ

Многу причини - едно решение

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА

Дали ја знаете вистинската причина за Вашата алергија?

- БРЗО
- ПРЕЦИЗНО И ТОЧНО
- БЕЗ РИЗИК ОД НЕСАКАНИ РЕАКЦИИ
- ЗА ДЕЦА И ВОЗРАСНИ
- ТЕСТИРАЊЕ ПРЕКУ КРВТА

Современа и
прецизна
алергодиагностика

ОДРЕДУВАЊЕ
НА ГОЛЕМ БРОЈ МОЖНИ
ПРИЧИНИТЕЛИ НА АЛЕРГИИ

Локација 1 (нас.Тафталиџе)
Бул. 8ми Септември бр. 2, лок. 1
1000 Скопје
тел: 02 3179 001
факс: 02/3177 130
lab1@avicenab.com.mk

Локација 2 (нас.Аеродром)
Бул. Јане Сандански бр. 7, лок. 4
1000 Скопје
тел: 02 2477 345
факс: 02/3177 130
lab2@avicenab.com.mk
www.avicenab.com.mk

ПРЕДМЕТИ ШТО НЕ ТРЕБА ДА СЕ МИЈАТ ВО МАШИНА ЗА САДОВИ

За да се избегне оштетување на садовите и на кујнскиот прибор, кое може да се случи уште при првото миење или, пак, постепено, со тек на време, еве неколку насоки за тоа кои предмети не треба да се мијат во машина за садови

- Емајлираните садови, садови од леено железо, бакарните садови не треба да се мијат во машина за миење садови поради `рѓосување на материјалот од кој се изработени.
- Сребрениот и златниот кујнски прибор најдобро е да го миете рачно за да избегнете губење на неговиот сјај и оштетување. Доколку, сепак, го миете сребрениот прибор во машина, не треба да биде заедно со приборот од не `рѓосувачки челик за да се избегне хемиска реакција што ќе го оштети среброто.
- Алуминиумските садови што се потрошени и евтини не треба да се мијат во машина поради тоа што оставаат темни дамки на другите садови.
- Кристалните чаши, како и рачно боените стаклени чаши не треба да се мијат во машина поради можноста за оштетување на површинскиот слој од детергентот.
- Тefлонските садови, исто така, не треба да се мијат во машина поради симнување на тефлонскиот слој.
- Дрвените штици, кујнски прибор и други дрвени предмети, доколку ги миете во машина за садови, омекнуваат и набавруваат.
- Острите кујнски ножеви со тек на времето може да отапат при миење во машина за садови.
- При миење на пластичните садови проверете дали се предвидени за миење во машина. Во спротивно, врелата вода може да ги деформира. ■

СОВЕТИ КАКО ДА НЕ ГО РАЗГАЛИТЕ СВОЈОТ МИЛЕНИК

Сопствениците често не се свесни и така успеваат да ги разгалат милениците. Еве неколку корисни совети како да го спречите својот миленик да биде разгален

НАГРАДА И КАЗНА

Миленикот не треба да го казнувате ако нема причина за тоа, ниту, пак, да го наградувате доколку не го направи потребното. Така, еден ден доколку направи мала штета на тепихот и направи мил израз на лицето, вие ќе посакаете да го прегрнете. Искарете го кога ќе направи нешто погрешно и наградете го кога ќе се поправи. И најтврдоглавите миленици ќе го научат тоа.

ПРАВИЛА ВО ВРСКА СО ИСХРАНАТА

Како да научите миленикот да не бара постојано храна? Едноставно, воведете правила во врска на исхраната. Не хранете го миленикот додека јадете вие. Така ќе сфати дека и тој има свое време за јадење. Тука од големо значење е и видот на храната. Милениците имаат своја храна и, се разбира, не треба да јадат компири, колбаси или крем, кои не се здрави за милениците.

СТАВЕТЕ ГРАНИЦИ

На милениците, особен на кучињата, не треба да им се дозволи да ја истражуваат целата кука. Кога се мали, тие обожаваат да ја истражуваат куката и тоа изгледа интересно, но веќе кога ќе пораснат тоа може да предизвика главоболка. Никој не сака скината чанта, искинат кревет или облека.

ОБУВКИТЕ НЕ СЕ ЗА ЦВАКАЊЕ

Вашиот миленик не прави разлика меѓу скапи чевли или домашни влечки. Ако на кучето му дозволите да си игра и да цвака влечки, ќе мисли дека му е дозволена целата колекција обувки. Додека на кучето не му израснат заби, тргнете ги обувките на сигурно.

НЕ „ПАЃАЈТЕ“ НА МИЛИОТ ПОГЛЕД

Нашите миленици се многу попатетни отколку што мислиме ние. Често кога ќе направат штета или нешто сакаат да направат спротивно од тоа што треба прават мил израз. Дали ви е познато тоа? Не дозволувајте на тој начин да ви го одвлечат вниманието бидејќи кога кучето ќе научи дека паѓате на тоа, секогаш ќе го прави истото.

АДАМ

Адамот е декоративно собно растение кое има големи срцевидни листови и зелен цвет кој расте еднаш годишно. Како што долните листови постепено изумираат, така централно се развиваат нови. Освен во домот, може да се одгледува и надвор, ако има доволно светлина. Не треба да биде изложен на директна светлина бидејќи листовите може да му пожолтат. Добро поднесува жештини и може добро да вирее во простории со централно греење, но потребен му е свеж воздух и редовно оросување.

Потребно е листовите често да се бришат со влажен сунѓер.

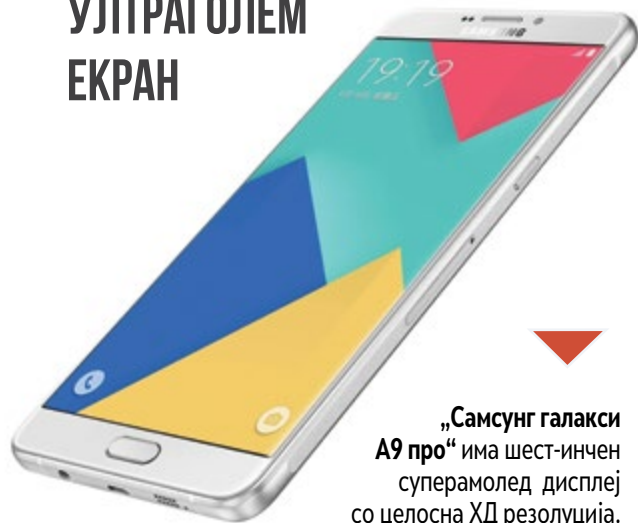
Се пресадува на две години во поголема саксија и притоа мора да се внимава да не се повреди коренот. Му одговара пропустлива, плодна почва. Налето се прихранува секои 15 дена, а во зима еднаш месечно.

На адамот му е потребно често полевање со вода, ако е во просторија со централно греење. Во лето се полева на два дена, а во зима двапати седмично. Земјата треба да биде постојано влажна, но водата не смее да останува во подлошката бидејќи може да скапува коренот.

Познато е дека адамот „плаче“, а тоа е всушност природен процес наречен гута-ција при кој се исфрла вишокот вода. Ова се случува кога заливањето е пречесто и кога во просторијата има преголема влага.

Адамовиот сок е многу отровен и може да предизвика алергиски реакции. ■

„САМСУНГ ГАЛАКСИ А9 ПРО“ ПРИСТИГНУВА СО МОКНА БАТЕРИЈА И СО УЛТРАГОЛЕМ ЕКРАН

„Самсунг галакси А9 про“ има шест-инчен супермолад дисплеј со целосна ХД резолуција.

Во внатрешноста е вграден новиот снапдрагон 652 процесор, кој би имал солидни перформанси, заедно со четири ГБ РАМ-меморија и 32 ГБ внатрешна меморија и читач за микро СД.

Камерата е истата од „галакси С6“ со 16 мегапиксели, додека предната камера има осум мегапиксели.

Најимпресивен податок е, сепак, големината на батеријата, која има капацитет од огромни 5.000 мАч, сигурно доволно за два дена користење, особено поради одличното местeње во „андرويد маршмалоув 6.0.1“, кој ќе се вградува во овој паметен телефон. Телефонот поддржува и брзо полнење, што значи дека не би требало да се чека предолго за да се наполни големата батерија.

Како и речиси секој уред за кинескиот пазар и овој ќе има место за две СИМ-картички, додека предното копче ќе вклучува читач за отпечатоци на прстите – веќе норма во поскапите паметни телефони што работат со „андرويد“.

Компанијата „Тесла“ во САД, која произведува електрични автомобили, во својот дизајнерски центар во Хоторн, Калифорнија, го претстави долгоочекуваниот „модел 3“

Подготви |
Бојан Моировски

Се работи за третиот модел од оваа компанија која внесе вистинска револуција во автомобилскиот свет бидејќи нејзините модели работат исклучиво на електричен погон. По производството на претходните скапоцени модели, „родстерот модел С“ и функционалниот „кросовер модел Икс“, кои чинат повеќе од 100.000 долари, новиот „модел 3“ ќе се продава за 35.000 долари и би можело слободно да се каже дека тоа ќе биде автомобил за сечиј џеб бидејќи не постојат трошоци за негово користење и за негово одржување.

Косопственикот и главниот директор на компанијата „Тесла“, Елон Маск, на официјалната презентација најави дека се очекува првите

„ТЕСЛА“ ГО ПРЕТСТАВИ НОВИОТ „МОДЕЛ 3“

АВТОМОБИЛ ПРИСТАПЕН ЗА СЕЧИЈ ЏЕБ

моделите од производствените ленти да излезат во продажба кон крајот на 2017 година, а во првите 24 часа од најавата за „модел 3“, компанијата веќе примила повеќе од 115.000 нарачки. Оваа бројка веднаш пораснала на повеќе од 255.000 модели откако третиот модел на „Тесла“ имаше и официјална презентација.

„Модел 3“ однадвор многу потсетува на неговиот постар брат, „модел С“, само што предниот дел не е одбележан со маска за ладилникот. Внатрешноста е комбинација од двата претходни модела, а поседува и најго-

лем мултимедијален систем кој е управуван преку најголемиот екран досега вграден во моделите на „Тесла“.

„Модел 3“ досега ги доби сите пет ѕвезди за сигурност во секоја категорија и ќе ги има сите системи без разлика на пакетот на опрема.

Што се однесува до перформансите, најслабата верзија на „модел 3“ ќе забрзува од 0-100 километри на час за шест секунди, но на купувачите ќе им биде понудена и верзија многу побрза од оваа.

Автомобилот во независен режим на работа со едно полнење на батериите ќе може да помине најмалку 346 километри. Тоа значи дека ќе биде супериорен во однос на неговиот најголем конкурент „шевролет болт“, кој може да помине „само“ 322 километра со едно полнење на батериите.

Главниот директор Маск истакна на презентацијата дека новиот автомобил ќе биде попростран и поудобен од автомобилите еднакви по големина кои имаат мотори со внатрешно согорување. Причина за тоа е што батериите се наоѓаат во подот и поради тоа предните седишта се поместени нанапред и се добива дополнителен простор за патниците на задните седишта и за багажниот простор. „Моделот 3“ има доволно место за пет возрасни патници.

Во сите верзии на „модел 3“ е вграден одличниот систем за полнење, што значи дека ќе може да се полни на 7.200 станици ширум светот. Бројот на вакви станици во иднина ќе биде двојно зголемен и ќе изнесува повеќе од 15.000.

Идните сопственици на „тесла модел 3“ ќе имаат и поголема сервисна поддршка бидејќи сервисните објекти од постојните 215 ќе се зголемат на 441 ширум светот до крајот на следната година.

Ова не е само историски турнир на нашата генерација, ова е турнир за историјата на Македонија затоа што, за жал, мислам дека по нас, по нашата генерација репрезентативци, тешко ќе може некоја репрезентација во машка или во женска конкуренција и во кој било спорт да го повтори успехот, односно да стигне до квалификации за Олимписки игри или да биде олку блиску до најголемиот спортски настан во светот

БОРКО РИСТОВСКИ

Сега, сите веќе играме во посилни лиги во странство. Колку и да е силен еден колектив во Лигата на шампионите и колку и да има добри резултати, ако нема силни натпревари во домашното првенство, сето тоа се сведува на еден просек. Јас моментно настапувам во Бундеслигата и секој втор, трет ден имам тежок натпревар. Тоа е можност за задржување на концентрацијата и така полесно се остваруваат целите. Не е потребно да се одржува формата само за мечевите од Лигата на шампионите или за репрезентативните собири. Притисокот е постојан и подготвеноста е на високо ниво. Сметам дека сите што заминаа надвор од

ИНТЕРВЈУ | СПОРТ

донесеме до совршенство и да можеме да функционираме како единка. Точно е дека противниците не скенираат и учат за нас и се обидуваат да ја прочитаат нашата игра и да постават противигра во одбраната, но целта е да наоѓаме нови решенија во текот на еден напад или во текот на еден меч. Да наоѓаме начини со кои можеме да постигнеме гол повеќе од противникот.

Јавноста не треба да очекува некоја голема промена во играта. Треба да бидеме борбени, пожртвувани и фокусирани во сите 60 минути, нешто што не красеше досега. Тоа никогаш не изостанало и ќе продолжи, секако, и на турнирот во Полска.

КВАЛИФИКАЦИТЕ ЗА РИО СЕ ИСТОРИСКИ ЗА МАКЕДОНИЈА

Разговараше | **Бојан Момировски**
Фоџо | **Александар Ивановски**

Македонската ракометна репрезентација и Македонија воопшто е пред историски успех, пласман на Олимписки игри во една репрезентација во екипен спорт. Може ли да се каже дека овој турнир во Гдањск е историски за оваа селекција на ракометари?

РИСТОВСКИ: Морам малку да те поправам. Ова не е само историски турнир на нашата генерација, ова е турнир за историјата на Македонија затоа што, за жал, мислам дека по нас, по нашата генерација репрезентативци, тешко ќе може некоја репрезентација во машка или во женска конкуренција и во кој било спорт да го повтори успехот, односно да стигне до квалификации за Олимписки игри или да биде олку блиску до најголемиот спортски настан во светот. Ќе повторам, за жал, но тоа е суровата реалност. Тоа треба сите да го сфатиме и не треба да создаваме лажни надежи кај народот во оваа држава и да веруваме во нешто што, реално, не е достигнуво во блиска иднина.

Што е со оние младински школи што се формираат во Македонија, се повеќе деца се приклучуваат кон ракометот, можно ли е во брзо време да се најдат наследници на еден Кире, Борко, Намуче, Филип...?

РИСТОВСКИ: Во моментов, двата најголеми клуба од нашата држава, Вардар и

Металург, отвораат младински школи. Сепак, мислам дека сето тоа повеќе е искоммерцијализирано отколку што е квалитетно, и дека не дава резултати за да можеме ние подоцна да црпииме играчи и поединци. За жал, тоа е вистината. Сите ние треба што побрзо да сфатиме и што побрзо да се освестиме за состојбата и да почнеме навистина да работиме на создавање на таленти и на идни генерации ракометари, затоа што мислам дека нашата иднина, особено иднината на машиот ракомет, нималку не е розова.

Подготовките за турнирот во Гдањск се кратки. Колку е неопходна минутажата на секој ракометар-поединец во својот клуб за споредување на квалитетни тренинзи со репрезентацијата?

РИСТОВСКИ: Во минатото, костурот на репрезентацијата доаѓаше од еден-два клуба. Да не бидам сфатен погрешно, но проблемите што му се случија на Металург, од каде што се црпеа повеќето репрезентативци, е добро за националната селекција. По проблемите што се појавија во Металург, речиси сите репрезентативци заминаа во странство. Додека тренираме, начинот на живот е многу посериозен. Сите живееме за спортот и околу спортот. На ракометот му приоѓаме попрофесионално, повеќе се цени тимскиот дух, тимската игра. Сите ние сме позрели за работа во една средина во која доаѓаме од повеќе места.

Македонија се подобри играчи, носат свои искуства во репрезентацијата, попрофесионално се однесуваат кога го носат дресот со националниот грб и иако ваквите подготовки се кратки, имаме доволно време тактички да исправиме некои мали грешки и максимално спремни да отпуваме во Гдањск.

Противниците во квалификациите за ОИ во Полска се познати. Против нив може да се игра и да се дојде до резултат. Што може да очекуваме или што е тоа што е сменето од последното Европско првенство за да се стигне до историски успех?

РИСТОВСКИ: Многу е лесно да се зборува дека ние драстично ќе ги смениме играта и пристапот кон секој противник поединечно. За да се промени нешто треба многу работа, многу време. Според мене, не е паметно да се менува нашиот начин на работа и стилот на игра. Со нашиот препознатлив стил оваа репрезентација ги има постигнато сите наши најголеми успеси. Некој можеби и нема да се сложи со тоа, но ако сакаме да бидеме големи како останатите, треба она малку што го имаме да го правиме перфектно. Целта е тој квалитет што го имаме да го

Јавноста предвидува дека мечот за Олимписките игри е оној против Тунис. Сепак, треба да се одигра максимално концентрирано и против Полска и, секако, против Чиле.

РИСТОВСКИ: Знаете како, за секоја работа во сите сфери од животот, веројатно, треба да имате план. Според мене, треба да имаме план како ќе настапиме во овие квалификации за ОИ во Рио. Да не се занесуваме многу. Не треба да кажеме дека по секоја цена ќе одиме на три натпревари на победа. Тоа е пеколно тешко бидејќи да се одиграат три натпревари во три дена на исто ниво е, речиси, невозможно. Македонија има поголем растер на играчи од минатото, но немаме еднаков квалитет кај сите репрезентативци. Главниот товар повторно ќе падне на оние што со години го носат дресот на Македонија. Попаметно, поинтелигентно и спортски е стручниот штаб да одреди кои се нашите цели и како да се стигне до нив. Нашата цел не е да победиме на три натпревари, нашата цел е да се пласираме на Олимписките игри макар и со две победи. Кои ќе бидат тие два меча, останува да одлучи стручниот

штаб. Дали тоа ќе бидат првите два натпревара или вториот и третиот, тоа е оценка на селекторот Обрван и на неговите помошници, меѓутоа мора да се има цел и да се знае каде одиме и што бараме. Ако тргнеме безглаво како пред четири години во Шведска, каде што настапиме на првите квалификации за олимпијада, нема да направиме ништо. Имаме искуство повеќе и се надевам дека ќе ја изразуваме целата јавност и сите оние што стојат зад нас и што не поддржуваат од првиот ден.

Имаат ли селекторот и стручниот штаб цел или некакви калкулации? Работевте ли на тренинг посебни подготовки за противниците?

РИСТОВСКИ: Подготовките поминаа во одлична атмосфера. Секако дека ги следевме противниците и гледавме видеа од нив. Се правеа посебни тактики за сите во сите сегменти од играта. Се насираа плановите кои, секако, ќе ни ги соопштат пред почетокот на првиот натпревар и тоа против домаќинот Полска. Ростерот на играчи е познат, добро е што има неколку млади играчи кои ќе помогнат во ротацијата и ќе донесат свежина, агилност, издржливост и што многу лесно можат да се вклопат во онаа наша игра која на овие три натпревари мора да ја доведеме до совршенство.

За крај, од неодамна е обелоденето дека од следната сезона ќе го носиш дресот на каталонскиот и европски гигант, Барселона. Како ти го сфаќаш играњето за, можеби, најдобриот клуб во моментов во светот?

РИСТОВСКИ: Сега настапувам за Рајн-Некар Левен, кој според мене е еден од најдобрите пет клуба во Европа. Се надеваме и се стремиме кон двојната круна во Германија. Воопшто не е мала работа да си шампион и освојувач на купот во најсилната лига во светот. Имам одлична соработка и играчите, стручниот штаб, раководството, навивачите и сите инволвираны во клубот супер ме прифатија.

Сепак, точно е дека од следната сезона ќе настапувам за Барселона. Сè уште не е официјално соопштено бидејќи треба да поминам некои формалности со каталонскиот гигант. Ова го немам соопштено досега, јас веќе двапати ја одбив Барселона во текот на преговорите затоа што навистина се чувствувам добро во Рајн-Некар. Меѓутоа, кога по две завршени неуспешни преговори со Барса ќе дојдат пак со уште посилен интерес и со нова понуда, тоа за мене кажува дека сум успеал во својата работа и во својата кариера и тоа беше доволен знак за да ја променам својата одлука и да ја прифатам нивната крајна понуда. ■

ВРЕМЕПЛОВ

8 април 1971 година

Во Лондон почна Првиот конгрес на Ромите, кој траеше до 11 април. По тој повод Организацијата на обединетите нации го прогласи 8 април за Светски ден на Ромите.

9 април 1873 година

Од Солун во Велес пристигна првиот воз. Поради тоа, 9 април е прогласен за Ден на македонските железничари.

9 април 1909 година

Турски офицери на импровизираното игралиште на полјанката зад некогашната Учителска школа во населбата Ислахане (Идадија) во Скопје го одиграа првиот натпревар меѓу себе. Овој датум е прогласен за Ден на македонскиот фудбал.

10 април 1915 година

Патувајќи од Мелник за Неврокоп, во близина на Рожденскиот манастир, Јане Сандански бил убиен од врховистичките наемници.

10 април 1948 година

Почна изградбата на хидроцентралите Маврово.

11 април 1921 година

рвиот спортски радиопренос. Се пренесувал боксерски меч меѓу Џони Реј и Џони Данди во САД.

13 април 1913 година

Во Општинскиот театар во Битола е прикажана првата кинопретстава. Прикажана е премиерата на филмот „Градинарот Лаврициус“.

14 април 1992 година

Во гарнизонот во Охрид пристигнал првиот регрут на Армијата на Република Македонија.

НБА КОШАРКАРСКА ЕКИПА	Г	СЛЕДБЕНИЦИ НА НЕОКОЛОНИЈАЛЕН ПОРЕДОК	"ИНДУСТРИЈА ЗА КОСМЕТИЧКИ ПРОИЗВОДИ"	СРЕДСТВО ЗА ОРАЊЕ	ПОЛЕДЕЛСКИ РАБОТНИЦИ	ВИОЛОНЧЕЛИСТОТ РОСТРОПОВИЧ	ТАТКО (СТ. СЛОВ.)	НИНА ВАВРА	ВИД ЗА НАЕТИЧКА (МН.)
ТОЛКУВАЧ НА СОНИШТА									
ЛЕКОВИТИ СРЕДСТВА									
ДОПЛАТУВАЊЕ								ПОНД	ВЕЛШКИ ФУДБАЛЕР РАЈАН
ЕХО, ЕЧЕЊЕ			ОРГАНИ ЗА ВИД				ГЕРМАНИЈУМ		
"НАРОДНО ОСЛОБОДИТЕЛНА БОРБА"			НОЖ НА ПУШКА (МН.)	ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊЕ			ПЕТАР АРСОВСКИ		
НЕЈАХ, НЕМОКЕН				ЛИК ОД РОМАН НА Г. ФЛОБЕР					
МАРКА АВТОМОБИЛИ					НЕВИС-ТИНА				
Г					ДИПЛА (МН.)			"СВОЕРАЧНО"	
ЖЕНСКО ИМЕ								ФРАНЦУСКИ ПЕЈАЧ ШАРЛ	ИТАЛИЈА
ПОКРАИНА ВО КИНА									МЕРАЧ НА БРЗИНА
ФРАНЦУСКИ ФУДБАЛЕР									ИВО АНДРИЈ
ЕДИНИЦА ЗА СИЛА (МН.)					АРТИСТКАТА ГАБОР				
ОЛИВЕР МЛАКАР (ПРЕКАР)				НЕУПОТРЕБЕНИ	ИТАЛИЈАНСКИ ТИМ				ЕКС ФУДБАЛЕР ОСИМ
РИЕКА			ПАСТИРСКИ НАСЕЛБИ	ЦИН, ТИТАН					
ПОВРШИНСКО КОПАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕ			КОШАРКАРОТ БРАЈАНТ			ШАНЕЦ			
ЛЕКАР ЗА УШНИ БОЛЕСТИ						ГОДИШЕН ПРСТЕН ВО ДРВО		МИЛАНО	ПРЕДЛОГ: ВНАТРЕ
ЛОВЕЦ НА РИБИ, РИБАР									
СИМЕНС		ТАНЧАРКАТА ДАНКАН							

РЕШЕНИЕ: ОНИРОМАНИ, НЕКАРСТАВА, ДОПЛАТА, П.ЕК.ОЧИ,ГЕ.НОВ,ИСПИТ,СЛАВ,ЛАГА,ТОЛОТА,СР,ГЕНОВЕВА,И.ИНАН,ЗВ,ГЕРИ,АНРИ,ВАТО,ЗА-ЗА,ОП,НОВИ,РИ,КАТУНИ,ИСКОП,РОВ,ОТОЛОГ,МИ,РИВОВОЕШЕ,С,ИСПОРА

ТВТЕКА

ТЕВТЕКА ОД ОДМОР

Здраво телефанатици. Земаш одмор а немаш пари и така веднаш сфакаш зошто пензионерите како луѓи се возат по автобус, постојано се низ трговски, на жичарница, сè некаде одат... Сè само да не се дома. Сте виделе ли вие преку ден што има на телевизија?

„Алфа“ бе брат, што ти е??? Не ти беше доволна Ирена Спировска, па мораше и ова. Да ве просветлам. На „Алфа“ има „Најсмешни видеоинсерти“, македонско издание... (плачи тивко, па смеј се хистерично, пред да продолжиш со плачење).

Да му се невиди, па Боб Севет тоа го правеше пред 30 години во САД, да не речам, во соодветен временски период.

Нокно време па, имаат некој српски шлајм, наречен „Закадена меана“... нешто како новогодишна програма за „Среќна Нова 1994“ снимана во ТВ „Орбис“ Битола. Барем „Орбис“ сам си ги снимаше.

Џабе новинари и квалитетен тим, од Дневник не се прави телевизија..

Малиот брат

facebook

Оние перниците за против рчење делуваат само ако ти ја набута у уста некој.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Освен Матичен лекар, повеќето жители во Македонија имаат Матичен снабдувач со домашна ракија

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Кога ќе си го удрам малото прсте ми се активира слободата на говорот.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Ангелот на моето рамо: Не земај го кредитот. Ѓаволот на моето рамо: Не земај го кредитот, може сум ѓавол ама не сум идиот.

Кога се расправам со директорот најсилен сум кога ќе се развивам дома пред огледало.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши коментар ...

- Жено, стави ми една ракија!
- Во 9 часот наутро ли бе?!
- Добро де, стави и малку мусли внатре!

...

Трпана му вели на Трпе:

- Трпе, вечера си купив нов телефон, ама на екранот ми се појави некое чудовиште. Што да правам?
- Исклучи ја предната камера.

...

Се сретнале Трајче и Панче

- Кај си бе ? Шо има ново ?
- Еве отидов до лотаријата и земав грепка, нема да поверувај ја изгребав колата!
- Стварно?
- Да бе, од бандерата, кога излегував од паркингот.

— ВАНИЛИЦИ СО МАК —

СОСТОЈКИ:

- 125 грама маргарин
- 70 грама шеќер во прав
- 1,5 лажичка арома на ванила
- 150 грама брашно
- 100 грама мак (афион)
- џем од кајсии (или по желба)

ПОДГОТОВКА:

- Вклучете ја рерната да се загрее на 170 степени.
- Макот сомелете го со машина за мелење.
- Во сад ставете ги маргаринот и шеќерот во прав. Матете додека не се соединат. Додајте ги брашното и мелениот мак.
- Расукајте го тестото, вадете форми со калап или со чаша и редете ги во тавата.
- Печете ги 10 минути. Печени ќе бидат меки, но кога ќе се оладат ќе се стврднат.
- Соединувајте две колачиња со вашиот омилен мармалад.
- Сервирајте!
- По желба, може да ги наросите со шеќер во прав.

caffetin COLD®

ПРИ НАСТИНКА И ГРИП
ГИ СПРЕЧУВА СИТЕ СИМПТОМИ НА ГРИП И НАСТИНКА

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјејќо љред сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK